

PHONG-HOA

16 trang

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ BAU

7

TÒA SOẠN VÀ TRỊ-SỰ
Số 1, BOULEVARD CARNOT - HANOI
FONDATEUR DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN - XUÂN - MAI

DIRECTEUR :
NGUYỄN - THƯỜNG - TAM

BÉP LÉGAL SÉRIÉUSE N ^o 11492	GIÁ BÁO ĐỒNG LƯƠNG NGOẠI QUỐC	5.00
	năm	30.00
	tháng	1.60
	ngày	0.90
	ADMINISTRATEUR GERANT	1.40
	PHẠM-HỒU-NINH	

MỘT VẤN ĐỀ DI DÂN

Miền Bắc kỳ gặp cái nạn dân mãn. Vấn đề này là một vấn đề to tát hiện thời, người ta đương tìm cách cứu chữa, không thể để một cái nạn chung cho 4, 5 triệu người kéo dài ra mãi được.

Nếu cứ để dân quê đông đúc như thế quanh quần trong một khu đất nhỏ hẹp mà chỉ sống về địa sản thì không có kế gì cho họ đủ ăn, cho họ phát đạt được, không có kế gì cho hết cái nạn dân nghèo.

Kho đất nhỏ ấy, người ta đã cấy, đã bừa, đã trồng trọt, không còn thừa một mảnh. Đất sản ra được bao nhiêu hoa lợi, người ta đã bấu hết, mà hoa lợi của đất chỉ được đến bấy nhiêu là cùng. Đất đã kiệt lực rồi, không thể mọc lúa gạo sản mà nuôi chừng ấy người sống cho rộng rãi được.

Vậy phải tìm cách khác, phải nhìn ra ngoài.

Muốn cứu cái nạn dân mãn, đất không đủ nuôi, người ta nghĩ ngay đến việc di dân, di dân đến những nơi dân thưa, đất rộng có thể khai khẩn được: Nam-kỳ, miền Trung-du Bắc-kỳ và phía bắc Ai lao. Đó là cách san sẻ dân cho quân bình.

Việc di-dân vào Nam-kỳ tuy Chính phủ chưa hẳn đứng ra chủ trương, nhưng đã bắt đầu tiến từ ngoài. 20 năm nay theo cái luật tự nhiên về kinh tế, nhưng mà tiến rất chậm, không có hiệu quả gì cho lắm.

Hiện nay quan Thống-sứ Pagès đương sẵn sóc đến việc thứ hai là việc di-dân lên Trung-du Bắc-kỳ.

Việc đó đã bắt đầu tiến hành. Đã có lập ra hội đồng để nghiên cứu về cách thực hành động.

Chính-phủ đã đứng lên làm thì rất có nhiều hy vọng.

Nhưng dấu sao cũng không thể quên được cái tình không hay đi ra ngoài của

dân mình, không muốn rời bỏ một tấc, rời bỏ bụi tre làng mà đi xa cầu thực, cho nên việc đem dân đi nơi khác vẫn là việc khó làm.

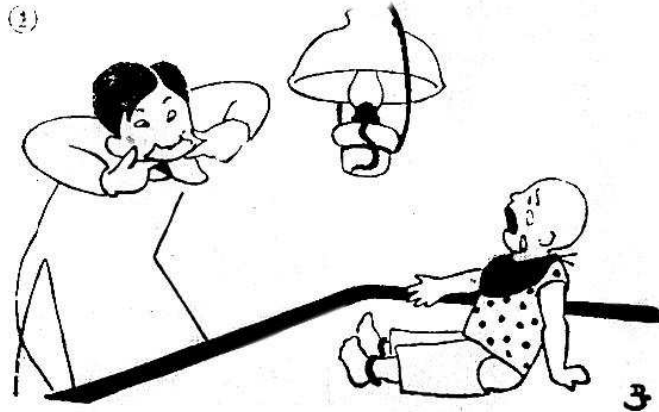
Nay ta có thể dựa vào sự nhân dân đông đúc, tỵ vào một nơi sản lộng người, lấy ngay sự đông người đó làm cái sức mạnh, một cái phương pháp để chữa bệnh nghèo.

Không phải đem dân đi đâu, mà có thể làm cho dân sống một cách rộng rãi. Không phải đem dân đi tìm lấy cái ăn, mà đem cái ăn ở ngoài lại cho dân.

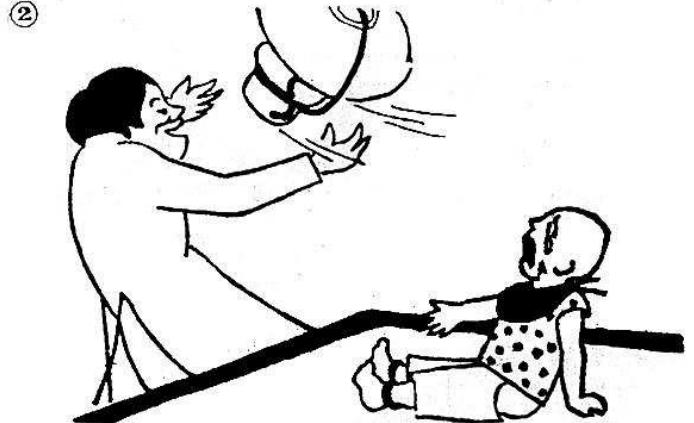
Kỳ sau sẽ nói về cái phương pháp đó.

NHẤT-LINH

Bà đỡ con nín.

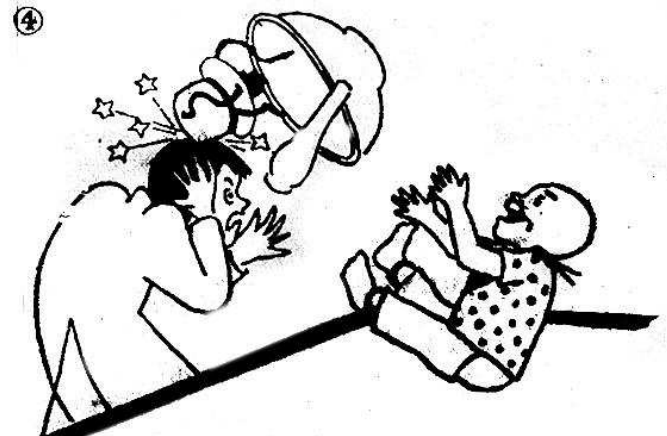
Bố -- Nín đi con... này cậu làm ngoài ốp... hay không!

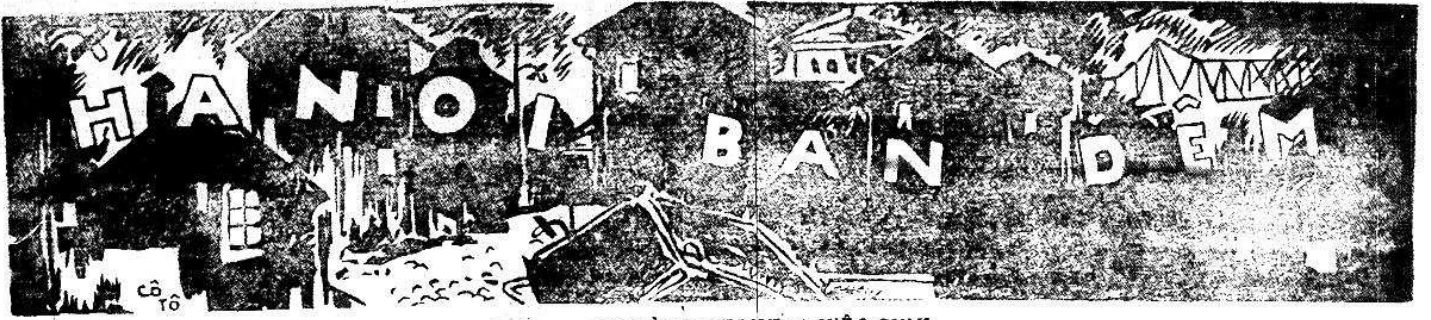
... ó kia, cái đèn nó bay, hay chưa!

Bố -- Ồ, cái đèn này mà... & Kia kia con trông, tài không!

Cận -- Ha... Tài nhĩ! Cậu làm lại cái nữa cho con xem nào!

Phong-sự của TRĂNG-KHANH và VIỆC SINH

1) Hai chúng tôi ở nhà chị Sâm được ra, đã 12 giờ khuya. Đêm yên lặng. Gió mát, không khí nhẹ nhàng khác hẳn với không khí trong gian phòng nhà chị Sâm, sao mà uất nặng nề thế.

Cô Xuân có lẽ bây giờ đang sự sồi với thâu phận, nhưng cái đời gái đi đêm cũng nhiều lúc phong lưu, nhiều lúc có thể làm cho cô tưởng tượng rằng đã đạt được cái mộng sống, mà từ lúc bỏ lựu tre ra đi, cô vẫn ước ao xưa nay.

Còn cô Phương, nếu cô không phải vì đi đêm để kiếm tiền thì chắc vì cô lấy sự... thay đổi về ái-tình làm thích. Cái đó tùy ý cô, và ý cô muốn như thế cũng là phải lẽ lắm. Một vật gì đang lâu cũng sinh chán, huống chi người bạn trai, khi đã qua cái thời kỳ làm người nhân tình như mì, ngon ngọt, đến cái thời kỳ tưởng mình có quyền bắt người ta phải theo ý, thì thực là đáng chán lắm. Trước ngon ngọt, như mì bao nhiêu, lúc bấy giờ họ hóa ra cục cằn thô bỉ bấy nhiêu.

Vì thế, năm ba hôm lẳng lự với anh này, năm ba hôm sa sớt với anh khác, cô Phương hẳn sung sướng vì tránh được những cái đáng chán ấy.

Còn cái... chung tình chẳng qua là một cái hào. Trời ơi, anh đến một người con trai nào đã chiếm được tâm lòng của người con gái yêu, người con trai nào đã... đã... anh đến người ấy mà giảng về cái đẹp, cái cao thượng của sự chung tình cũng vô ích. Không phải rằng họ chỉ cốt thỏa cái lòng dục vọng rồi thôi, bỏ mặc người đã quá tin yêu họ đàn Khồng, họ không cốt như thế, nhưng đến lúc ấy, cái chân cừ đầu đem lại, họ đâu có muốn trông cậy cũng không nổi. Đến gần người họ vẫn yêu xưa nay, họ sẽ lấy làm lạ rằng thấy họ cứ tự nhiên, đứng đưng như không, không có hồi hộp, cảm động như trước nữa.

Như thế, họ cháu là phải, và nếu họ lại không quay ra khinh bỉ người yêu thì họ là một người tốt rồi.

Một cái xe từ sau, vượt lên xe chúng tôi: trên xe, hai cô con gái, khăn san hay phấp phới, ghé tai nhau đương thì thăm câu bí mật.

Truyền hay lúc đêm khuya này? Hai cô đi đâu bây giờ mới về mà về đàn này rồi?

— Xe, đi theo sát xe kia!

1) xem Phong-hóa số 36

BAN HÁT CAI LƯƠNG
«TRẦN ĐẤT»

Ở Nam-kỳ đã đến Qui-Nhon rồi, ít ngày nữa sẽ đến điểm xuất sắc tại Tourane — Huế — Nam-dinh — Hanoi. Nhờ quý khán-quan chia sẻ. Trần Đất Đêm đầu tiên trong «Khúc Oan Vô Lương», cô Phùng Hà thủ vai chính

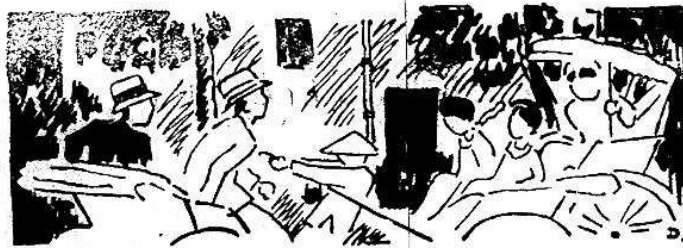
Anh xe chúng tôi cúi mình, cố sức chạy, một lát đã theo kịp xe kia — hai cô thấy có xe theo, đều cùng quay mặt lại nhìn, như có ý sợ hãi.

Tôi nhìn rõ: hai cô trông cũng xinh xinh, hình như hai chị em, ăn mặc giống nhau, hai áo cùng một màu, cùng hai cái khăn nhưng.

Đêm đã khuya, hai cô còn đi xe giông phố đợi chờ ai? Hay là hai cô đợi khách đi đêm? Hay là hai cô, vì chưa có ai yêu, nên rủ nhau đi để tìm người trao gửi tấm lòng? Các cô thiếu nữ ở Hà-thành bây giờ lắm cô lẳng mạn tề.

Một sự tình có gặp nhau, đêm ba câu truyện vẫn rơi là đủ gây bó với nhau rồi, mà lúc bấy giờ, hai bên cũng mạnh bạo thế với cái ái-tình tưởng suốt đời không mất...

Vừa lúc ấy, một cái xe khác ở đằng sau chúng tôi chạy vọt lên trước. Trên

xe có một người đàn bà to béo ngồi, giơ tay chỉ về phía hai cô, hình như giục anh xe kéo mau đến.

Khi hai xe gần sát nhau, anh xe kéo người đàn bà, giơ tay đập mạnh một cái vào cái mũ xe trước, bình như một cách báo hiệu riêng. Rồi hai xe rẽ ngang ra phố khác, cứ sát nhau vọt chạy.

Anh Khanh ghé tai tôi lên bầm: — ... Lại nhĩ! Họ rủ nhau đi đâu...? Ta cứ theo xem.

Rồi anh cúi xuống bảo thẳng xe cứ cố sức theo.

Ba cái xe đuổi nhau trên con đường vắng. Hai bên giầy nhà đóng cửa im ỉm, Hanoi đang ngủ yên trong đêm khuya.

Phố Cửa Đông... hàng Đũa... chợ hàng Da. Đến đây anh Khanh như sự nghi được ý gì, dậm chân rục anh xe: — Chạy nhanh lên trước!

Chỉ loáng một cái, xe chúng tôi đã vượt qua người đàn bà, hai cô, rồi lên trước...

— Quay ngang ra!

Xe vừa quay ngang, anh Khanh bỏ tới nhảy xuống đất. Hai xe kia thấy mất lối đi, cùng dừng cả lại. Hai cô con gái sợ hãi, ngồi yên lặng. Anh Khanh tiến đến gần, sẽ bảo hai cô: — Hai cô cứ để mặc tôi...

Rồi anh bước lại xe sau cùng, vừa gặp người đàn bà béo cũng tiến đến.

Hai bên lẳng yên nhìn nhau một lát, người đàn bà về mặt hầm hăm, bước đến sát anh Khanh, hít hăm hời một cách sỗ sàng:

— Các anh định làm gì?
— Thế còn cụ định làm gì? Định giết hai cô này đi đàn?

Mụ đàn bà lại càng tức giận, lồng lộn lên như con gấu dữ:

— Đâu thì các anh hỏi làm gì? Thời đi, đừng có chẳng rõ: không, người nhà tôi đây!

Rồi mụ thét một thôi, một hồi, tiếng thét vang cả phố. Mụ cho chúng tôi là hai thằng ranh con, rồi mụ đe dọa rằng nếu không đi bà và hai người nhà của bà yên thì bà sẽ làm cho biếu tay.

Anh Khanh đứng nghe một lúc để cho mụ nói — vì cô nói lúc bấy giờ thì cũng chẳng ai nghe thấy, rồi anh bước lại nắm chặt lấy tay mụ giằng từng tiếng:

— Im ngay! rồi có muốn sống thì bước, không ta gọi đội xếp đến bây giờ.

không có thì cũng rầy rà...

Rồi anh quay lại tôi, nói:

— Khi tôi thấy thẳng xe lấy tay đập vào mũi xe hai cô, tôi biết ngay — những xe quanh quẩn ở phố ấy đều là xe của nó cả. Bây giờ hai cô định đi đâu?
— Chúng em về thôi a...

— Thế thì để chúng tôi đưa hai cô đi.

Hai chúng tôi cũng bước lên xe cứ giông đời đi trong thâu bước một. Tôi nhìn hai cô xem cũng ra dáng con nhà lán. Nhưng đêm khuya mà đem vào nhà người lạ ngủ thì cũng đáng ngờ lắm.

Hai xe vừa đi đến gần phố hàng Bông thì bỗng nhiên đằng sau có tiếng người chạy theo. Một người đàn ông lực lưỡng đầu đội cái khăn, mặc chiếc áo tây đen, ở đằng đến chặn lấy xe chúng tôi, rồi lên giọng quát:

— Hử! hai anh gớm thật! dám trêu vào tay ta. Co khôn hơn thì để hai cô đẩy rồi sỏ ngay!

Anh ta vừa nói vừa giơ tay chỉ, như bảo chúng tôi đi. Trông mặt anh gớm gớm: dữ độ.

— Có đi ngay không? Tao lại xả cho mồi đưa một cái bây giờ...

Tôi thấy bản thọ tay vào túi áo, rồi rút ra một vật gì sáng loáng: con dao. Chúng tôi đã lấy làm lo — trông thấy nó khỏe mạnh quá, và lại trong tay cầm giao sắc, nên không dám đánh. Nhưng lúc ấy làm thế nào? Phải mạnh bạo lên chứ.

Tôi xuống nhảy xuống xe. Rồi, một bước, hai bước, đến sát gần, thong thả hỏi:

— Mày định làm gì?

Cô lẽ vì thấy tôi nói một cách giông giọng, và lại liền đến gần sát, như không có chút sợ hãi, nên anh chàng bước lùi lại.

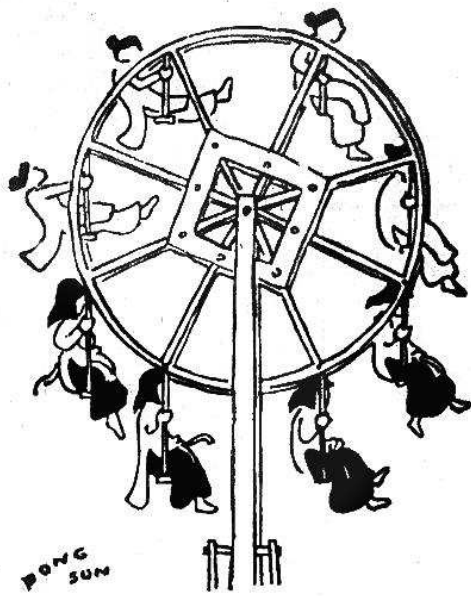
Hai người đứng yên, cũng giữ thế thủ, Anh Khanh cũng bước lên, đứng sát ngay bên cạnh tôi. Rồi... rồi anh chàng «cát két» nhún vai rồi có ý không thể n chấp, quay mình bước ra đi về phía chợ hàng Da...

Thoạt nạn! Hai chúng tôi nhìn nhau toả dài như trút sự gan nặng. Đến lúc quay lại, hai xe thấy chỉ còn một, thì ra hai cô đã đi lúc nào mất không biết.

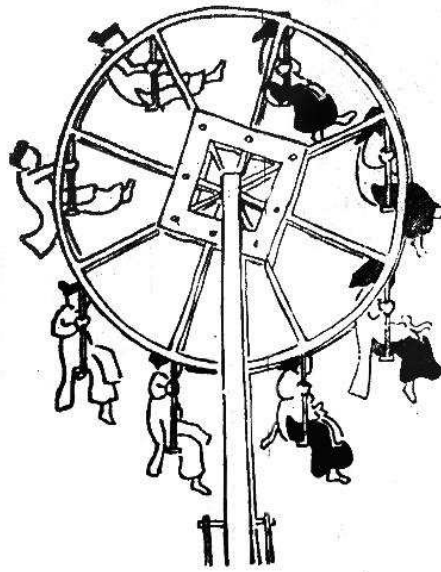
Còn nữa
TRĂNG KHANH — VIỆT SINH

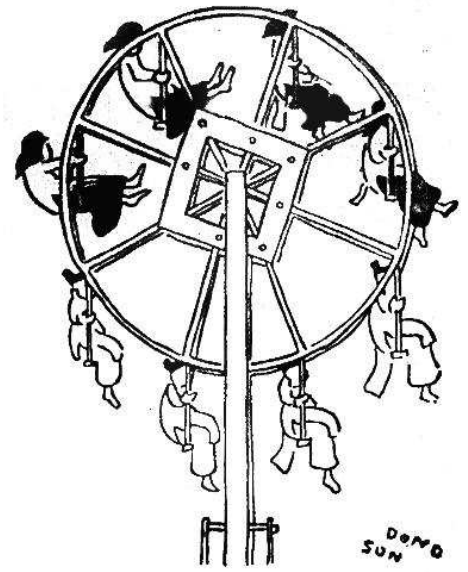
Đứng trước cây đu tiên ở hội Đền-Hùng Cảm tưởng của Đông Sơn khi thấy đu tiên quay

Nam quyền ...

Nam Nữ bình quyền

... Nữ quyền !

.. từ nhỏ đến lớn ..

Mất hồn

Ở tỉnh Gò-công « Nam-kỳ » có một người ốm nước thầy pháp về để chữa bệnh. Ông thầy đến, coi ngói đạo-mao lấm. Coi bệnh xong thầy ung dung bảo rằng người bệnh mất hồn, may đến tay ông, ông sẽ cho hồn về.

Người có bệnh hoảng hồn chỉ sợ hồn không về nữa, không biết hồn đi đâu mà tìm, khi đó toàn nhờ thầy giúp cho một tay Thầy chữa, bắt một người ngồi đồng, cầm hình tượng bằng gỗ, rồi họ bết làm phù làm phép một hồi. Bỗng người ngồi đồng không biết vì nghe tiếng hét hoảng hồn hay vì làm sao mà chạy thẳng ra sông, nhảy xuống rồi không thấy về nữa.

Khi ấy, cả đêm hoảng kinh, đến ông thầy cũng hoảng hồn, đồ sớ ra, làm người cứu vớt. Hồi lâu mới kéo được người ngồi đồng lên: than ôi! chỉ còn cái xác không hồn.

Ấy thế là người ốm không biết có mất hồn không, chứ người ngồi đồng chắc là mất hồn hẳn.

Còn ông thầy bị kéo vào cầm cũng phải một phen mất hồn.

Tâm lòng yêu nước của người Tàu

Trong Nam-kỳ có độ 200 người Khách vì không có thuế thân bị giải về xứ. Trước khi xuống tàu về Tàu, họ bị dẫn cả đến xóm Chiếu trú chân một đêm. Trong đám Khách ấy có người Quảng-dông, có người Phúc-kien, cũng có người ở Bắc-kinh, Trục-lệ.

Ngồi rồi vui vẻ, họ nói chuyện làm ăn, rồi đến vấn-đề Trung-Nhật. Người miền Nam chế người miền Bắc là nhát gan, dễ đến với Nhật chiếm được Mãn-châu. Người miền Bắc cãi lại. Đâu khiêu rồi đến Âu-đá. Một trận giáp là cả rất oanh liệt, như trận huyết chiến ở Ngô-Tùng, Hạp-bắc.

Kết quả: một người chết, sáu người bị thương.

Lòng yêu nước của người Tàu, có vẻ Tàu thay!

Giả sử ở bên Tàu, nam-bắc cũng cãi nhau như đám Khách này, cũng đánh, giết nhau như họ, thì quân Nhật chỉ còn một việc khoan tay đợi cho quân Tàu chết hết.

Mà có lẽ nếu quân Trương- học-Lương đánh nhau cũng bằng-bái như bọn Khách đó, thì tình Nhiệt-bà chưa đến nỗi mất, mà Trương-học-Lương chưa... được sung sướng tẩm thân nơi bãi ngoại.

Ông Phạm-Quyên ra Bắc

Hôm nọ, tôi được cái bản hạnh gặp ông Phạm-Quyên ở phố Hàng Bông. Ông vậy thôi, chứ tôi đi bộ trên bờ hè, ông ngồi vắt vẻo trong cái ô tô hôm có hai người sắp phơ đầu đội mũ tam tài, thì cách nhau hơn là ông ở Huế mà tôi ở Hà-nội.

Đầu võ Annam

Ở Saigon nhân kỳ hội chợ Pháp-Việt, ông Trần-văn-Khà có tổ chức cuộc tranh võ địch về nghề võ Annam.

Tình Mỹ-tho có hơn bách học võ-sĩ đến dự thi. Bọn ấy là đồ đệ của giáo sư Lâm-thắng, một người Khách nổi tiếng là giỏi võ trong Nam. Tay nào cũng hùng dũng, vận áo có đề ba chữ Hồ-huệ-Cảng.

Ý hẳn họ ham đọc tiểu thuyết Tàu nhờ đến tích Hồ huệ-Cảng, học trò yêu của Chi-thiên-Thoàn sư, phái Thiệu-lâm nhà Tbanh

Họ quên mất rằng họ ở trên đất Nam-việt tưởng mình là Tàu cả.

AI cũng chắc rằng Lâm-Thắng rồi giết chức vô địch.

Hôm ấy có Tô, người Annam học võ tây, và cũng biết ít võ ta, lên võ đài cùng Lâm thắng thi. Tưởng rồi Lâm-thắng nuốt Tô như rắn nuốt nhái.

Ấy thế mà Hồ-huệ-Cảng Lâm-thắng làm trận luyện quyền như chích vào xiếc quên cả mấy đường quyền tuyệt tác, chỉ thấy cái tài... chịu đòn.

Một quả dấm sau cùng nặng quá, làm Lâm-thắng ngã ngựa. Hồ-huệ-Cảng ngái bài tờ, rồi... lẩn mất?

Có lẽ bây giờ, giáo sư đã đi bài đầu mã về Tàu.

TỬ-LY

Bản ngang.

Không có người nước nào ưa danh bằng người nước Nam. Đó cũng là một, cái đặc tính đáng khen của người mình; Người nước Nhật chuộng võ, người nước Pháp ưa những tư tưởng bình dân, người Đức chuộng khoa học thì người nước ta chuộng hư danh. Họ ưa một việc, mình cũng ưa một việc, tuy có khác nhau, nhưng sự khác nhau ấy không can hệ gì.

Một hôm, tôi được tiếp chuyện với ba ông vẫn có tiếng là thượng lưu của xã hội. Một ông chỉ vui chơi toàn với các quan mà được cái mỹ danh là thượng-lưu, nay ông danh từ lóin ở nhà quan phủ, mà ông đi hai với quan án... Ngoài những việc quan hệ ấy, ông chỉ hết ăn lại ngủ, hết ngủ lại ăn, tịnh không có chút gì là hơn người hạ lưu. Nhưng cứ thế cũng đủ lên hạng thượng lưu trong xã hội ta.

Còn một ông chỉ ưa phạm hàm huy chương. Bao nhiêu tri khôn của ông đem ra để hành động làm sao cho được lên ông hàn, ông huyện, như g ông không cần nghĩ rằng ông có sùng đáng hay không sùng đáng với cái thể ngã, cái bề dày ông đeo trước ngực. Ông được đeo, ấy thế là ông hóa ra người thượng lưu rồi.

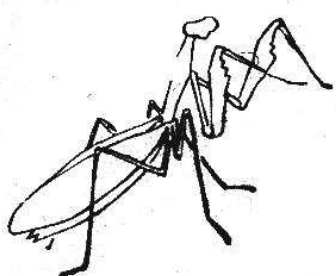
Một nhà văn-sĩ Pháp có nói rằng: Không phải cái huy chương làm cho người được tưởng lực danh giá hơn lên, mà chính người được thưởng huy chương làm cho cái huy chương ấy được tăng phần danh giá.

Nhưng đó là lời nói của văn-sĩ Pháp, có phải là lời xưa để lại cho ta đâu, mà bắt ta phải nghĩ như vậy.

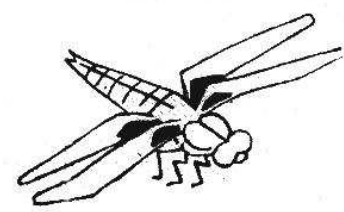
TỬ LY

Ngụ ngôn

Hai con vật, hai tính cách.

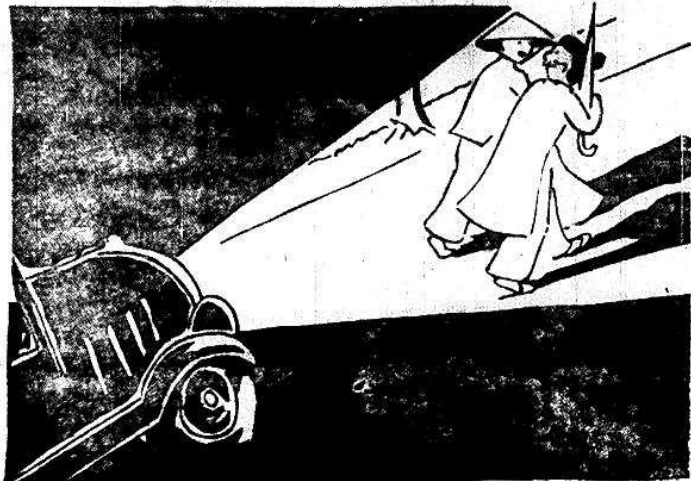

Một con vật không bao giờ chịu lùi: Con bọ ngựa.

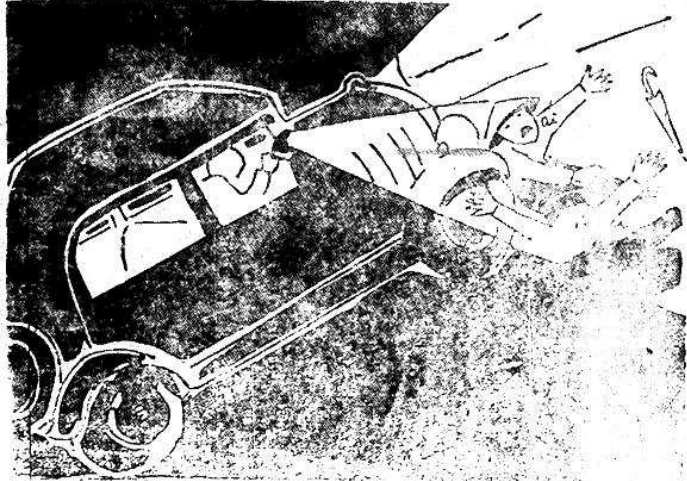

Một con vật lên nó thế nào, thì tính nó thế: Con châu chấu.

Những bài, truyện, thơ, kịch, tưởng của Phong-hóa cảm không ai được trích, in thành sách hay đem diễn trên sân khấu, chỉ trừ khi nào bản báo có cho nhân dân thì không kể.

- Thì chử! đương tối tự nhiên họ đem ánh sáng soi đường cho mình đi!

CUỘC CHỢ' PHIÊN

của Công Thương Đoàn

Cuộc chợ phiên của Công Thương đoàn mở trong ba ngày 15, 16, 17 tháng n. y mục đích cốt làm quảng cáo cho các nhà buôn trong khi kinh-tế khủng hoảng, và để mua vui cùng thưởng ngoạn một cách mới mẻ.

Khéo tổ chức

Chợ phiên này không phải là chợ phiên lăm phức, song kết quả được tốt đẹp là nhờ ở cái tài xếp đặt của mấy nhà tổ chức, biết làm quảng cáo một cách khéo cho người đến được đông và biết cách làm quảng cáo cho các thứ hàng nội hóa.

Sở dĩ được người đến xem đông là vì:

- 1. Biết chọn lên nhiều trò lạ.
- 2. Tiên vào cửa không bao nhiêu.
- 3. Chương trình không bất định, thành thử có người một ngày vào hai, ba lượt.
- 4. Ban tổ chức khéo sắp đặt.

Đầu có một ít người đi xem còn than phiền, nhưng Công thương Đoàn thật đã đạt tới cái mục đích làm quảng cáo, vì đã được nhiều người đến - Công thương Đoàn mới ra đời mà đã tỏ ra cái vẻ hoạt động, không phụ nhiều Đoàn, nhiều Hội khác chỉ có danh mà không thực.

Khéo quảng cáo

Các thứ đồ hàng bày ra trong KHAI-TRÍ thì phần nhiều là những thứ đã bày ở Hội Chợ vừa rồi, nhưng họ lại đem ra, rồi kéo ta đến nhồi vào óc ta rằng thứ ấy là đẹp là tốt, lâu lâu ta cũng quên đi là tốt đẹp. Cách quảng cáo khéo lắm!

Sứ Thaum Trì, cổ Thanh-đức, pháo Tường kỳ, áo đi mưa Phạm Tá, ảnh Hương kỳ, thuốc Vũ-dỗ-Thần, v. v ... những tên đó lúc nào cũng quanh quẩn trong trí ta, khi nào ta cần đến thứ nào là ta phải đến mua ngay ở các cửa hàng kể trên đó.

AI kéo vợ!

Đạo này nhiều người ưa thể thao nên thấy đến võ la đến ngay, để xem ban tài-tử và ban nhà nghề trở tài - Nhưng họ đến xem đông là vì có nữ võ sĩ Ngân Bình lên võ-dải!

Độc giả của báo Phong Hóa, những người có dự cuộc thi kiếm vợ chắc là đến đủ mặt, vì nữ võ sĩ Ngân-Bình lập đài kén-chồng. Nhưng không ai dám lên cả?

Tôi gặp một người bạn vốn là tay võ giỏi, liền hỏi:

- Thế nào, sao bác không lên đấu võ thì, kéo vợ chơi?

- Tôi sợ...

- Bác còn sợ à? Võ nghệ dễ đâu rồi? - Không phải thế! Nhưng tôi sợ là sợ đánh được, phải lấy làm vợ thật rầy rà cho tôi quá.

- Việc gì mà rầy rà cho bác?

- Vì tôi đã có vợ cả ở nhà, tôi sợ...

Tôi thấy bạn nói có lý, nên không dám hỏi nữa. Dầu có võ giỏi đến đâu thì giới cũng phải sợ sự-tử cái. Cái đó là lẽ thường.

Hết xem diễn võ lại đến xem đấu vật và xem người rùng Trùng thấy người rùng người ở trên cái ghế, hai bên có hai người làm cấp gươm đứng hầu, người đi coi chỉ trở:

- Kia chủ trại và baitá hữu ham mưu.

Một truyện ghen.

Cửa đáng tội, trông cũng na ná. Vì thấy trong chợ phiên có cô đến đến chúc rượu và mướn bài bông, bà vợ một ông trong ban tổ chức, cho người nhà mang lại tặng cô đầu một bó hoa c... t lộn. Nếu vì muốn vui đùa thì cũng là một ý là, nhưng nếu vì ghen chông mà làm thế ở nơi công chúng thì quả không nên, nhất là mình lại không tự đem hoa đến - nhưng có lẽ là ghen, vì hôm sau, khi ăn tiệc có cô đầu đến mời rượu, không thấy ông chông đâu cả.

Trên kia, tôi nói sợ sự-tử là lẽ thường cũng không phải là ngoa. Chỉ tài nhất là làm thế nào bà ấy tìm được nhiều hoa c... t lộn thế.

Tiếp

Tối hôm « đã đêm » có một «tiệc cơm annam, có cô đầu mời rượu và múa bài bông Tất cả ba tập: tập cô đốc Sao, tập Vạn thái và tập Thái-hà».

Tập cô đốc Sao thì ăn mặc khéo, áo quần và giấy cũng một màu: quần áo may toàn bằng thứ lụa nội-hóa - các cô múa có vẻ linh lợi, hoạt động - còn tập Thái-hà múa hát đúng điệu hơn.

Trái hình.

Tối hôm ấy đáng lẽ người đến dự tiệc mặc trái hình, xong tiếc vì ít người biết, nên có phần kém vui - Phong Hóa cũng có hai người đến: một người trái hình làm Hitler, một người trái hình

làm Nhật-bản - còn mấy người nữa trái hình làm Á-rập, làm « Khách trú », làm « Ma-la-bà » và một người trái hình làm một người Annam, mặc áo thụng xanh, đeo thẻ ngà bằng giấy.

Ông Phạm-Tá khi sắp về về mặc quần áo Á-rập, thì ông Cung-dinh-Qúi kéo lại bảo:

- Bác đừng trái hình, bác ạ!
- Vì có gì?
- Vì có gì, tôi sẽ nói bác biết!

Không cần phải biết vì có gì cả, nhưng ông Phạm-Tá không nghe ông Quý, cứ về về mặc trái hình, là ông Tá phải.

Trong cái xã-hộ nhạt nhẽo này, có được mấy dịp vui đùa. Vui đùa một cách thẳng thắn, mạnh bạo không có hại cho mình và cho ai còn hơn là thì nhận uống rượu ở chốn ca trường hay túm năm tụm ba bóc lột nhau bằng cây bài là bạc - Những cuộc vui có bại ấy ta thường thấy ở xã-hội ta, còn những cuộc vui mạnh bạo kia mấy khi có - Hai, ba mươi tuổi rành đã đạo mạo như ông cụ non, tìm những trò chơi lừa lút, chết đi!

NHẤT-LINH

Thi đẹp.

Có 32 cô đầu Khâm-Thiên, Vạn-Thế và Thái-Hà-ấp đến dự cuộc thi đẹp.

Kể ra những cô dự cuộc thi ấy, đều mỗi người có một vẻ riêng cả, có hơn nhau chỉ một mười một tám thôi.

Bà cô được giải nhất:

- 1 - Cô chụt-Bạch, tức là Bạch-Tuyệt ở nhà Đốc Sao số 52 Khâm-Thiên. Cô này đã đẹp mà quần áo nội-hóa cô mặc lại tăng thêm cái vẻ đẹp của cô.
- 2 - Cô Kha ở Vạn-Thái-lúc nào cũng tươi như cái hoa.
- 3 - Cô Khê ở Thái-Hà, mặc mặc mà dễ coi. Còn các cô khác đều được giải nhì và giải ba cả.

Kể từ 1er Janvier 1933

200 SỐ BIỂU... Ai sẽ chúng ? ?

Số đầu: 1 cái xe đạp đồng giá 50p00
50 thứ nhì: 1 cái xe đạp đồng giá 30p00
Các Ngai có xe đạp xe nhà đem lại mà
sợ, chớ, hoặc mua hàng ở hiện Đông.
Mở 44 Hàng Giấy, từ 6p00 giờ lên bán hiện
xin biểu một số.

Lại một con rùa nữa

Ông Nguyễn-công-Tiểu lại vừa tìm ra được một Nam-Việt kỳ quan, nhưng không phải Nam Việt kỳ quan như của Đông Sơn về.

Vốn ông có duyên với loài rùa, nên ông lại tìm ra được một con rùa lạ nữa.

Con rùa này giống như bệt những con rùa khác nhưng nó có một cái đặc tính là rất bướng bỉnh, cứng đầu, cứng cổ. Những con rùa khác... nếu ta lấy que gõ vào đầu, hay là nó nghe tiếng sim tui nó rụt đầu vào trong mai ngay. Con rùa của ông Nguyễn công Tiểu tìm ra thì không thế, đầu lấy que gõ vào đầu, hay bắn súng ngay bên cạnh nó, nó cũng không rụt cổ vào. Không phải là nó bạo gan các rùa khác nhưng mà nó không thể rút cổ vào mai được. Vì thế nó là một con rùa lạ.

Mà một con rùa lạ như thế, phi ông Nguyễn-công-Tiểu thì không ai tìm ra được.

Thế là từ trước đến sau, hai lần có sự lạ, là hai lần ông Nguyễn-công-Tiểu tìm thấy rùa. Lần trước rùa hộp, lần sau « rùa cứng cổ ».

Con rùa hộp đốt đi nó cũng không chịu thò đầu ra. Còn con rùa cứng-cổ đốt đầu nó cũng không chịu thụt đầu vào.

Một con bị đốt đầu, một con bị đốt đi, hai con đều bướng cả. Chỉ phiên cho ông Nguyễn-công-Tiểu, mỗi lần có người lại xem, là phải bắt điếm đốt đầu đốt đi.

NHẤT-LINH

Cải chính

Trang 1 đầu đề bài luận « Một vấn đề di dân » xin đề:

Một vấn đề dân sinh.

A gặp B

Bác này riện rở quá chừng. Sơ mi (Chemise) chặt cổ ngực lưng rộng thừa.

B Giống như lối áo ngày xưa, Vì may thế vụng cắt bừa biết sao.

A Thân sơ mi có xa nào, Mười lăm hàng gạo (1) đã bao tiếng đồn.

B Ngâm áo bác với cổ cồn, Mới hay may khéo làm tôn vẻ người.

NG-RANG T. Q MINH
1 N° 15 Phố hàng Gạo gần chợ Đông-xuân

Tiệm Đức Thắng Bán thuốc lá

143, Boulevard Albert 1er Bakao

VUI CƯỜI.

Cuộc thi vui cười

Của Đ M K T Thanh
Cả nhà ngong

Một nhà kia có ba cô con gái đều ngong.
Một hôm ngoài phố có đám rước. Chị em muốn xem, mới xin phép mẹ. Mẹ cho đi dặn rằng: « Có đi xem thôi, phải kín miệng kẻo người ta cười cho chết ». Ba chị em xin tuân lời.
Đám rước đi sắp hết, là đến cái kiệu, có em út trông thấy đẹp quá, mới bặt miệng nói rằng: « Ai ao đi, ep, ep óa ».
— Ờ ờ ờ ờ ờ ờ, ai óa óa.
Cô cả can rằng:
— Ói l ói, ói gì ón ói óng ó ười ó ười ó!

Của N H N Hanoi

I - Hở với sư tử

Bác hai Chỗc bỏ làng đi đã bốn năm giờ, nay về kể truyện: « Năm ấy đói kém. Tôi phải đi kiếm ăn. Ra tỉnh gặp phường xóc láy-dè. Tôi xin làm cu ly. Ông chủ nói: « Người làm đủ rồi. Nhưng tôi có việc này, nếu anh làm được, tôi mới trả lương cả tháng. Tôi có con hổ nó mới chết. Anh chịu khó đợi nổi cho thiên hạ xem vậy. » Thế là tôi làm hồ quanh quần ở trong cũi sắt. Thỉnh thoảng gặm cỏ, người xem sợ ra phết. Được mấy hôm họ rút chúng vào chường sư tử. Ông sư tử to mà tôi giữ quá! Tôi sợ hãi kêu rình thien địa. Con sư tử nhẩy sủi lại tôi, há mồm, nhả nanh. Tôi chỉ kịp kêu « Ó l gọi ói! cứu tôi với! » lúc nó ghé môn gần tôi, tôi tưởng chết mất, thì con sư tử sè nói: « Nay, con khỉ! cầm họng đi không áng chủ tổng cổ đi bây giờ ».

II - Lý sự

Một người cảnh sát lời một tên « bryn » đến sờ cằm.
Ông cầm hỏi tên tuổi song liền tổng giam. Anh bryn cứ nhứt mực kêu oan. Ông cầm gắt: « Nay còn kêu oan nổi gì? »
« Ở đây mưu trí người trông thấy máy lãn lãn người ta... »

— Bầm quan lớn, ngài bảo mười người trông thấy con ăn cắp, chú con có thể gọi hàng vạn người không trông thấy con ăn cắp đến đây để làm chứng cho con.

Của T B B V T
Xã toét

Xã Toét ra lính vừa vào lễ chùa xin được quẻ thẻ, trở ra gặp ông đội xép hỏi: « Anh kia thẻ đâu? »
Toét gơ quẻ thẻ:
— Bầm, đây ạ!

Của C L Hảiphong

I. - Biết hỏi ai cho biết

Xưa nay ta có câu:
« Ba năm cải táng di hình.
Xương bao nhiêu điếm thì tích bấy nhiêu ».
Câu ấy để chỉ người đàn bà nào nhiều chồng hoặc đã có chồng đi ăn vụng với giai.

Nhưng xương các à thanh-lâu cải táng thì nhiều điếm quá, toàn thế xương như đen xi cả thì làm thế nào mà biết được nó bao nhiêu tình, biết hỏi ai được đây?

II. - Có vòng luân quần

Quan tòa hỏi:
— Tên kia nấu rượu lậu để làm gì?
— Bầm để bán.
— Bán để làm gì?
— Bầm để lấy tiền.
— Lấy tiền để làm gì?
— Bầm để đóng gạo.
— Đóng gạo để làm gì?
— Bầm để nấu rượu lậu.

Của H B Hảiphong
Lo

Một nhà nho lo cho Phong Hóa tuần báo nên than thở với một người lãn học rằng: « Cậu có nghĩ ra cách gì mà trừ cách dám ngang, thọc dục của Phong Hóa không? »
— Thưa ngài cố, khi nào mà các hạng người bị chằm chọc đó bỏ cái ngón của họ đi.

— Thế thì Phong Hóa nói những gì? bỏ giấy trắng không á?
Khi đó còn xa, nhưng tôi nói thêm rằng hồi đó Phong-Hóa lại ca tụng cái hay của họ.
Nhà nho nghe nói cũng gãi đầu.

Của P M Ford Bayar

I - Loài cạp ăn gì

Thầy giáo — Cạp thì ộc loài gì?
Học trò — Thưa thầy cạp thuộc về loài bốn chân, có vú.
Thầy giáo — Ờ, nhưng loài cạp ăn gì?
Học trò — Cạp là loài ăn thịt.
(Thầy còn đương gọt gù, trò nói tiếp) ăn thịt, ăn thóc lúa và ăn...
Thầy trợn mắt nhìn, trò vẫn điềm nhiên thưa: « Thưa thầy, con thấy rằm, mồng một mợ con vẫn cúng bần thờ ông hồ hảng sời, chè và cháo! »

II. - Hòa vốn

Bác xã Kiết, một hồn ăn cắp dợ m) con gà. Đem về sai con đem ra chợ bán. Không biết cậu con làm thế nào lại nặng mất. Khi về bác xã hỏi cậu bán được bao nhiêu?
Cậu trả nhien trả lời:
— Thưa, con cũng bán bằng giá thầy mua! ...

Của T T Hanoi

Lý sự

Chủ nhà: — Bép! sao máy chưa rửa cả đã rầu?
Thầy lý: — Con tưởng không cần rửa cả đời cả đã ở dưới nước!

Kết quả cuộc thi

(Số 39.49, 41-42)

A - Thi vui cười

Giải thưởng nhất một năm báo về 2 bài « Câu hỏi ngớ ngẩn » và « Đông-lây cạp nhous » đăng trong số 40.
Của ông Hồng-vân số 76 Boarin Hanoi.
Giải thưởng nhì: 6 tháng báo.
Bà: « Cũng đời xem Kiêu » đăng trong ;

42 của ông Kiều loại nhân N 31 bis hàng Quạt Hanoi.

B - Thi tranh khôi hài

Giải thưởng nhất 1 năm báo.
Về bốn tranh số 28, 31, 32 đăng trong số 40 và 41 của ông Vũ-công-Nghệ Ban-que de l'Indochine à Huế.
Giải thưởng nhì: 6 tháng báo.
Thanh số 33 đăng trong số 41.
Của ông Dương-Quy (xin ông Dương-Quy cho biết chỗ ở để gửi báo biểu).
Số bắt đầu gửi báo biểu từ số 43.

Hai bài của ông Hồng-vân được giải nhất:
I - Câu hỏi ngớ ngẩn
Một cậu bé đi học về, với vàng vult cặp sách xuống bàn, vào bên mẹ hỏi:
— Mẹ ơi, có phải quả đất quay chung quanh mẹ? trời, không mẹ?
— Phải đấy, con ạ!
— Thế khi không có mặt trời, thì quả đất xoay chung quanh cái gì kia hở mẹ?

II - Đông tây gặp nhau

Cậu X, người vùng « con trâu trắng đung » bị lạc ở bụi te. (con trâu trắng đung ở bụi te. Thái-bình) mới bắt đầu học chữ latin, bập bẹ đọc:
... Boulton (bu lông) cái khuy.
Ba mẹ ngồi khâu bên cạnh, tưởng cậu con bắt được cái khuy gì lạ, biao mình trong, ngoảnh ra thấy cậu vẫn cầm đầu vào sách mà học: bu lông cái cái khuy.
Ba tưởng cậu nghịch tinh phải gắt:
— Tao tên con à? (trẻ con) khuy đầu ma lông (trò nghĩ)?

Giải thưởng nhì:
Giải thưởng nhì:
Cũng đời xem Kiêu

Tướng da họ: bên này mới về, mặt hình giầy guênn Kiều ra ngắm, hỏi bạn là Thuạt ngồi bên cạnh:
— Anh xem truyện Kiều có thấy tác giả nói có Kiều có mang hồ, nào không?
— Không!
— Anh nhận là Annam mà không hiểu truyện Kiều, hãy đọc lại câu...
Thất kinh nạng chũa, biết là làm sao.
C) Kiều chẳng chữa là gì?

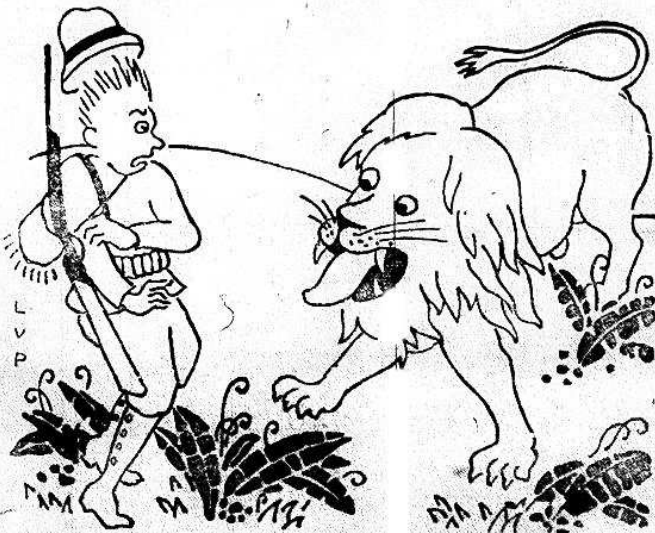
Thi vui cười

Danh sách

O O.T.D.N Tasses Hanoi: 3 bài — L V P Tà-phủ-Trung Gia-Đ, 13 bài 1 tranh — Nhãn, nhông Pavillons No' res Hanoi: 2 bài — LH Ung bi: 2 bài — N V Trai 2 tranh — NX N Thăng Long 1 tranh — Hồ Ba Faifoo: 4 bài — V D H Thaknek Loi: 2 tranh 4 bài — L V D Hanoi: 2 bài — T V Lyc-Asile Biën-Hoa 5 bài — Cờ lan Hảiphong: 3 bài — B V V T: 6 bài — N Y M Resident Miribel Hanoi: 1 tranh — Ngoc thip Ung-bi: 2 bài — NH D Thanh-bóa 2 bài — NH N. Vieille des Tasses Hanoi: 6 bài — N V H Risi deat Miribel Hanoi 1 bài — TK D. Bourret: 1 bài — NX N Thăng-long 3 tranh — D P C Hadong 1 bài — Tam batt 2 tranh — T T P C ran-ceaulm 8 bài — Đ M K T Potier Thanh-hóa 3 bài — Kiều loại nhân Hàng-quạt Hanoi 2 bài — PH Q Hảidương 3 bài — Luxe Kiển-A 4 bài — P V T — Hưng Yên 6 bài — Tân-sơn Sơn-tây 2 bài, 2 tranh — V C N H 4 tranh — L H Q Đông Triều 9 tranh — Việt-sơn 31 b Eventails Hanoi 2 tranh — N O Hanoi

Tranh dự thi - số 25

Sợ quá

Sư tử hỏi: Đí đâu?
Người đi săn: Dạ... dạ... bầm con... đi chũa

11 bài — M Đ 5 tranh — N V T Ngô-huyền Hanoi 3 bài 2 câu đối — N H Thái bình 4 bài — L M T Hadoag 2 bài B B Sơn-tây 2 bài 3 câu đối — N N Đ Hanoi 3 bài — J Loloquer: Hoangay 1 tranh — BC Hanoi 3 bài — P V H đ 1 VS on tây 2 tranh — Đ V Q Hanoi 2 tranh — Đ K N Thanh-hóa 9 bài — V C N H 3 1 tranh, 2 bài — V V T Hanoi 2 bài — N M D Tân-sơn: 3 bài — R V S Hanoi 2 bài — N H A Hanoi 2 tranh, 1 bài — N Đ Hanoi 2 bài — N N Hanoi 1 tranh — NV K Hanoi 1 tranh, 5 bài

Maillot

để tập thể thao hay mặc lót mình cho đỡ mồ hôi
Chemisette
Mặc thay chemise
Mua buôn, mua lẻ ở hiệu dệt

CỤ CHUNG

63, Rue de la Citadelle — Hanoi

Truyện ngắn

NGHĨA CÀI CƯỜI

của KHÁI - HUNG

Thanh-Vân ở tòa án về trong lòng bồn bồn, vui mừng. Cái án lý-dị tòa vừa xử cho nàng hoàn toàn đắc thắng. Nàng được kiện, được nhà, được con...

Được nhà tăng cũng chẳng cần gì giữu, được con tăng cũng chẳng cần gì thích, vì nào nàng có yêu gì tăng con mang tên họ người cha mà nàng ghét. Nhưng tăng sung sướng vì đã làm cho người chồng khôn rai kia phải khổ sở, khổ sở về đường vật chất, vì đời khánh kiệt gia-lai, khổ sở về đường tinh thần, về đường tâm lý vì đã phải xa lìa đứa con.

Đó là cách nàng trả thù, trả thù kẻ đã không biết làm cho nàng được hưởng hạnh-phúc, cái hạnh-phúc vật chất của thế kỷ vật chất này. Hai năm trước, nàng lập kế xin biệt cư để lĩnh nửa lương chồng cũng chỉ có một mục đích ấy. Đến nỗi chồng nàng cầu tiết đã xin từ chức tham tá để khỏi phải rộp vợ mỗi tháng chín chục. Chồng nàng xin từ chức, tức thì nàng xin ly-dị.

Nàng đi trên con đường từ tòa án về nhà, mồm mỉm cười thâm, tuồng tới cái cảnh khéng của, không tiền, không nơi trú ẩn của người chồng đáng ghét.

Về tới nhà, Thanh-Vân vào phòng ngủ, khóa trái cửa lại rồi rầm lẩn ra giường rồi cười lăn, cười lộn, cười sảng cười sủa, cười như điên như rồ, cười chửi như óc nát nước mũi. Fồng nàng im bất : nàng và thoáng trông, thấy bóng mình trong chiếc gương đứng, bóng cái mặt dữ tợn, cái bộ răng cười nhè ra như mồm một con ác thú, rắp mắt sáng quắc long xồng xọc, như cặp mắt con diều hâu dương rinh bắt chim nhỏ.

Nàng giục nình nghĩ thâm : « Cái cười của sự sung sướng lớn nhất đến thế này ?... Hay đó chỉ là cái lạc thú của sự báo thù ? »

Nét mặt rắng bỗng đổi ra rầu rầu, rồi nàng ngắm vào gương thấy mình xấu, thấy mình già, thấy mình bối cả về kiến mị của tã đi thanh niên, tuy tuổi nàng mới hăm ba, hăm bốn.

Nàng sợ hãi, xấu hổ, vội vàng đứng dậy đi trong đêm rồi ung dung mở cửa bước ra phòng ngoài.

Đứng nàng mỉm cười, vì vừa trông

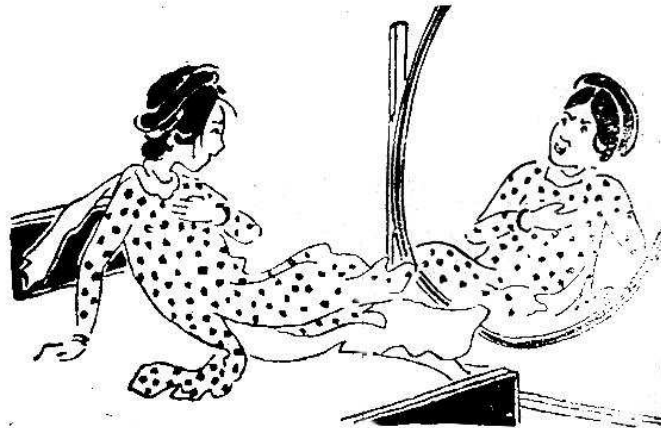
thấy đặt trên bàn một tờ báo mà nàng thích đọc, tờ tuần báo Nhật-Tân. Với vàng nàng chạy lại bóc với tờ báo, mở tới mục « Tiếng cười » ra đọc. Rồi nàng ôm bụng cười, cười như cái nắc nẻ, cười ngật cười rgeo, cái cười này khác hẳn cái cười ban này, cười không những không phải rgei đến sự đau đớn của kẻ khác mà lại là cái cười không có tu tưởng, không ngụ một ý nghĩa sâu xa chi hết. Cái cười thảng thẩn của loài người.

Đã hơn một năm nay, từ ngày bắt đầu có mục « Tiếng cười » dưới ký tên Bích-Động thì Thanh-Vân không thứ háy nào là không đọc báo Nhật-Tân, và không lần nào đọc tới mà không cười.

lần dù cách vẫn không biết tên thực và hình dạng tác giả. Nào hỏi dò chi em bạn, nào về lên tòa soạn trả tiền. Sóng không bao giờ nàng tìm ra được tiểu danh mà cũng không bao giờ nàng gặp mặt, vì nghe như tác giả chỉ gửi bài đến nhà báo chứ không đến đây làm việc.

Vậy thì Bích-Động là ai ?
Nào phải ai ? Đó chỉ là cái biệt hiệu của Văn-Lâm, người chồng lý-dị của Thanh-Vân.

Văn-Lâm lấy Thanh-Vân được một năm thì tấn bi-kịch trong gia-đình luôn luôn khai diễn. Cái cơ thứ nhất của sự cãi cọ lời thôi là tiền. Không phải là thiếu tiền đâu! Có lẽ lại vì nhiều tiền

Có khi nhàn rỗi, ngồi buồn, nàng lại rờ mục ấy ra đọc đi, đọc lại, ngồi cười một mình. Rồi dần dà trong lòng sinh mỗi cảm tình đối với tác giả, trước còn yêu văn sau yêu người, chỉ sợ ước được gặp mặt người đã viết nên những áng văn vui cười tinh tú ấy. Cái đó, có lạ chi, đối với những người quan hệ, biết yêu kia, một vật không quan hệ, một câu nói pha trò, một nụ cười ngớ ngẩn, một mảy may có thể gọi tên mỗi cảm tình trong giây phút. Huống chi là thứ này nhờ Thanh-Vân cũng làm quen với tri-thức về kia mà nàng cho là tâm tình tác giả.

Nhiều lần đọc xong nàng gặp tờ báo lại, ngồi nghĩ vợ nghĩ văn, nghĩ tới người chồng mà nàng dương kiện rgei tới tình nết khó chịu, tâm tình kín đáo, bộ diện nghiêm khắc như ông cụ già của chàng thì rắng lại càng thấy nàng yêu nhà văn-sĩ kia, càng thấy nhà văn-sĩ kia có tri thức cao siêu hơn cái anh « lỗ gà » cả ngày chỉ cầm bút trên những quyển sách giấy, không nghĩ gì đến lạc thú ái-tình nữa.

Nhưng Bích-Động là ai ? Thanh-Vân

quá. Văn-Lâm thấy vợ giàu, hơi một tí là khoe của, nên chàng lấy làm khó chịu. Và chàng lại có tính hay nghĩ ngợi, cứ tưởng người ngoài người ta cho mình vì ham của mà lấy Thanh-Vân. Rồi đối với vợ chàng sinh ra lạnh nhạt, làm ra ta không cần đây, mà từ lãnh đạm tới ác cảm con đường thực không xa.

Trong gia-đình mà có tình ác-cảm, chồng ác cảm vợ, vợ ác cảm chồng, thì chỉ có một cách : là bỏ nhau.

Kể ra thì Văn-Lâm cũng muốn bỏ vợ cho xong truyện đi, vì không nể tình chàng còn yêu gì vợ nữa mà chàng không muốn người đàn bà kia vì chàng mà không được hưởng hạnh-phúc. Chàng chỉ muốn buông tha người ta ra cho người ta được tự do muốn lấy ai thì lấy. Hai người đã không yêu nhau thì còn ở với nhau làm gì nữa.

Người vợ lại không nghĩ thế. Bỏ thì nàng văn quá quyết bỏ. Nhưng nàng cố chỉ báo thù kẻ đã làm tiêu diệt một đời thanh-niên của nàng. Nàng lập tâm làm cho chồng nàng phải đau đớn, khổ sở khổ nạn, thì nàng mới nghe.

Một sự lạ xảy ra trong đời Văn-Lâm.

Từ khi chàng bị vợ làm khổn đồn thì chàng bỗng trở nên một người vui tình. Mỗi tin buồn, biệt cư, xa con, mất nhà, như là một sự xúc động làm nở một đóa thơm trong tâm trí chàng. Chàng vui thực, cười thực chứ không phải giả giỏi gì. Anh em bạn thân thấy chàng nói đùa luôn miệng, khôi hài luôn miệng, chơi bời lãng mạn thì lấy làm lo buồn, cho rằng chàng chôn sự sầu muộn vào trong sự lạc thú tạm thời.

Rồi chàng bị quần bách, bỏ việc, hết tiền, hết tiền nuôi thân, hết tiền trả nợ phi cho cháu.

Một hôm bụng đói, không nhà, chàng lang thang trên đường, nghĩ truyện đời mà cười tức bụng.

Bỗng một ý kiến nảy ra trong chàng...

Từ tuần lễ ấy trên tờ báo Nhật-Tân mỗi chiều thứ bảy đọc giả lại đưa nhau coi mục « Tiếng Cười » của chàng Bích-Động.

Chàng đem cái cười tự tìm ra, mà in lên mặt báo để cùng anh em cùng cười.

Đó há không phải câu trả lời có nghĩa lý sâu xa, mà em đem đối với sự báo thù nhỏ nhen của người vợ chàng chăng ?

Vết báo này đối với Văn-Lâm đã thành một sự cần thiết.

Mỗi một nụ cười chàng moi ở trong tâm chi ra, ở cái đời éo le, khổn nạn của chàng ra, chàng đem đổi lấy áo cơm chàng, lấy học phí cho cháu chàng.

Nhưng có một sự rất lạ, rất quý mà cái nụ cười ấy đã mua được, mà chàng không ngờ tới là tâm ái-tình của người vợ lý-dị... là cái cảm-tình của kẻ thù kẻ ghét chàng !

Còn Thanh-Vân cũng không ngờ đâu rằng người đã làm cho nàng vui, đã được nàng yêu, lại chính là người mà nàng đã cố làm cho khổ sở,

KHÁI-HUNG

HIỆU MŨ PHẠM MẠNH-KHA

80 PHỐ HÀNG BÔNG HÀ NỘI

GIA ĐẶC BIỆT không dấu bằng

Mũ hai lần nút chai, kiểu quả dưa rất đẹp, có bảo hành một nă

GIA 1P.60 & xa xin gửi thư về mua buôn

Nhà gái đi đón... rồ

Chú rể trình diện

CẢM TƯỞNG CỦA LOTRÔNG (MỘT NGƯỜI RỪNG)

về cuộc chợ phiên Công Thương đoàn

LoTrông viết thư cho vợ là Tôđề rằng:
- Cáo pàn tui pàn lê Isuru me hướng...

- Cái gì mà ngộ dữ vậy?
- Tiếng Mèo đấy, mà anh không hiểu à?

- Thôi! Anh cứ dịch ra tiếng Annam cho tui nghe để hiểu hơn.

- Kể bằng tiếng Mèo thì câu truyện vẫn đặc sắc hơn. Nhưng anh không hiểu tiếng Mèo thì thôi, tui kể bằng tiếng Annam cho anh nghe vậy.

Hôm qua LoTrông đương thương thảng bách họ ở bờ hồ Hoàn-kiểm. tui bắt gặp hội truyện về chợ phiên Công Thương đoàn. LoTrông tình điem đậm, ít nói, đưa cho tui một bức thư mà bảo rằng:

- Ông cứ coi bức thư tui sắp gửi cho vợ thì đây ông sẽ hiểu.

Tui mở thư ra đọc. Thư rằng:
« Tôđề yêu quý của anh ơi.
« Anh tiếc rằng em không được về Hà noi xem hội chợ phiên: Có nhiều trò lắm, em ạ.

« Trước hết chợ phiên ở quê Mèo ta, thì họp ở trên đồi, trên núi trống trọi, hoặc có lều có quán thì cũng hăng tre lợp lá gồi, mà thôi. Ở Kinh thành thì khác hẳn, chợ đẹp lắm, đẹp bằng một vạt, một bờ dinh cái quần Châu ta kia. Cái quần chợ đây xây bằng gạch có cửa kính cửa chớp, có thang gác, sân thượng, mà vừa to vừa cao bằng cái

đồi Tsi-neng ở làng ta ấy.

« Các hàng bày bán thì có đủ thứ: nào pháo, nào chè, nào cốc, nào bát, nào bình ảnh, nào quần áo, nhiều lắm kể sao cho xiết!

« Có một hàng bán các thứ chim đẹp lắm. Họ giẫy làm s-o mà khéo quá, em ạ. Những con chim ấy không bay, cứ đậu yên không nhúc nhích. Anh vỗ tay xua chúng nó cũng cứ đứng y đương cặp mắt nhìn. Anh cho là lạ thì họ lại cười anh là ngu. Nhưng anh thì anh cho chính là họ ngu mà họ không biết. Em tính ai lại đem bày một con rùa chết vào trong một cái chậu thủy tinh bao giờ, con rùa hộp mà trên ta có hàng đàn và chúng ta gọi là con rùa Pâu-tô ấy mà Thế mà không biết anh nào lại đặt cho nó, lại viết lên lưng nó cái tên ngộ nghĩnh là rùa « Khoa-học »! Em coi đó đủ rõ cái trí thừ người Kinh: Họ không có lương trí, em ạ

« Có lẽ lại họ ăn của ngọt nhiều quá chăng? Vì trong chợ, anh không thấy một hàng cơm bành bún nào hết. Chỉ có toàn những hàng bán kẹo, bán mứt, bán bánh và bán nước. Bánh thì anh không ăn vì anh chắc là họ làm yung, ngon sao bằng bánh mứt ong chính tay em Tôđề của anh làm ra được. Còn nước thì anh uống có một hụm, vội nhả ra ngay. Quái nước ở dưới Kinh kỳ này làm sao ấy, tẻ lưỡi quá, anh, chỉ sợ có bắt độc, uống vào nhớ bị ngã nước không lên với em được thì khở.

« Người đi chợ thì có đủ con trai con gái, con trẻ ông già, mà đông lắm, đông hơn tổ ong nhà ta nuôi ấy. Có một điều lạ là họ đến chợ họ chẳng mua bán gì cả, họ chỉ kêu gào rồi giậm chân đập tay, trông hay đáo để, em ạ. Thế nào tan hội rồi anh cũng cứ rù vài người Kinh lên ta chơi, để họ làm trò cho em coi. Nhất là hai ông to béo, to béo lắm, đeo bộ kính lớn như hai cái vòng tay úp vào mắt, thì trông lại càng buồn cười, lắm, em ạ. Họ bảo anh rằng một ông làm nghề thợ ruộm và một ông làm nghề quỷ thuật thu hồn người ta vào mảnh giấy. Em tính có ghê không?

« Chính hai ông ấy mời anh lên sân ngồi chơi. Anh thật thà tưởng họ tử tế. Ai ngờ, anh vừa ngồi lên ghế, thì hàng nghìn người họ vỗ tay họ chửi-nhạo tức chết đi được. Họ lại cho hai vợ chồng thảng lộn mà không biết, cấp kiểm đứng bên anh coi mình như một ông quan bầu vậy.

« Bọn con trai thì họ hay ngạic-ngợm, nhằng-nhít như thế, nhưng được cái bọn con gái thì họ hiền lành như mi. Em đừng vội ghen nhé! anh không thích, không yêu họ, đâu mà em sợ. Vì anh coi ra họ vụng-về lắm: có cái mái tóc con không biết trang-điểm cho ra hồn. Anh không biết họ có gương không mà phần nhiều người đều dễ lếch hẳn đường ngoi về một bên. Còn quần áo họ mặc thì chẳng một ai biết thêu-trùa khéo-léo như em hết.

« Các trò chơi cũng có, nhưng toàn là những trò chơi trên ta, như vật, đánh võ, anh chả cần viết ra đây cho tốn giấy.
« Thôi, để đến hôm anh trở lại nhà, bày kể lại câu-thần cho em nghe.
« Chúc em và cả nhà mạnh khỏe.

LoTrông

NHỊ LINH lược dịch

Nụ cười nư c ngoài

Cái cù lao bỏ hoang trong trí tưởng tượng của nhà họa sĩ Walter Trier

- Trong cù lao có một mình với người đàn bà, một con chó, một cái cần câu và cứ mỗi năm lại có chiếc tàu đến cù lao đem... người đàn bà cũ đi, hay người mới vào!
(Trích ở Ubu)

THUỐC LẬU VÔ-ĐỊCH

Là một môn thuốc gia truyền lâu đời nay của cư làng Khoát đã nổi tiếng là hay. Chưa không sai nào, thuốc này không lợi dưỡng sinh lực, không vật và nhọc một uống thuốc đi làm như thường. lại còn làm cho khỏe lì ần, khỏe ngả khỏe hơn trước nữa. dù ai mới bị tiểu tiện bất tiện, hay đã thành kinh niên, nước tiểu vẫn đục quy đầu vớt đứn, hay đi tiểu ra những chất lầy nhầy như tở chuột, uống thuốc này đều khỏi dứt. Độc, chất không đờ rớt đến khi nhọc mệt ruợu say lại tái phát như những thứ thuốc khác. Những người dễ uống qua thuốc này đều công nhận là hay nhất, là một thứ thuốc Vô Địch chữa về bệnh lậu. Giá mỗi vỉ 1P.00, những người mắc bệnh lâu thì hay từ 100P phát liệch, phát sốt, phát rét, lại ú mắt hoa, củ dính thẩn phác, chỉ uống một vỉ thuốc giáng mai giá 1P.50 lập nhệ ngay. Còn người đàn ông đi lính bại thẩn, đàn bà khi hư về chơ! bởi quá độ thì uống một hộp có tính bổ thẩn giá 1P.50 sẽ thấy trong người khoan khoái, bệnh tật bởi hầu qđi nướ u là m Đến như người ăn chộm tiêu da vàng hay ợ lên có là phát bệnh phồng tích, chỉ uống một gói phồng tích giá 0P.50 là nhệ ngay nếu phát đã lâu năm mà uống đến ba gói thuốc này mà vẫn chưa khỏi, thì nghĩ là bệnh quan cách rất nguy hiểm, phải đến tận bản hiệu chữa mới có thể khỏi được. Bản hiệu lại còn thứ thuốc bằng ruợu để chữa chứng đau bụng đi lại rất thẩn hiệu, dù thấp thì nhất sinh, chỉ uống một chén cũng ruợu là cơn được tính mệnh giá 0P.30 một chai con người nghèo khổ cấp bản hiệu của không lấy tiền. Lúc nào cũng có ông làng Hạng cư ngụ làng Khoát chuyên chữa về bệnh lậu và tìm là cũng cụ lan tính thẩn chữa các bệnh người nhàn trẻ con. Thuốc chữa người nhàn 0P.55 một thang, trẻ con 0P.20.

KIM - HUNG dược-phòng
104 bis Route de Huế Hanoi
HAIPHONG 130 phố cầu Đất hiệu MAI LINH
NAMĐINH 28 Rue Champeaux hiệu VIỆT LONG
HUẾ 18 Rue GIA LONG

Ai dùng nước hoa nên biết

NƯỚC HOA - L: Reine des Parfumes «Ba chúa nước hoa hơn rất lịch-sự, không hắt, sức một lần thơm mãi.

Lọ nhơn 1p50 Lọ nhỏ 0p85

THUỐC SỨC TỐC - Rất hợp thời không nhờn không có gàu, rất vệ sinh không hay đau mắt, m.ến chất thể nào cũng không sỡa xuống mặt, giá bán theo bên Pháp, rất hạ

Fixateur Parisienne - tức cũng hay tập th thao nên dùng

Lọ nhơn 0p68 Lọ nhỏ 0p50

Fix-Brillanbel - « tức mềm uốn dưng »

Lọ nhơn 0p45 Lọ con 0p25

Brillantine Dollar - « thứ này thì nhơn »

Thứ thường 0p45 Thứ Lux 0p30

Bán tại các tạp lớn Hanoi
Ở tỉnh xa ai muốn mua buôn mua lẻ xin viết thư hỏi
VAN HOA 48 Rue Tirant - Hanoi

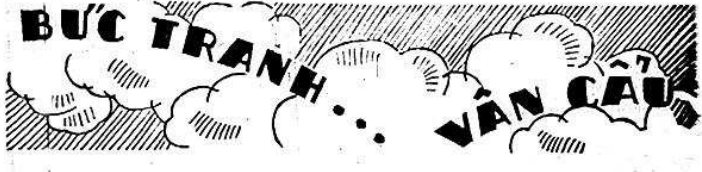
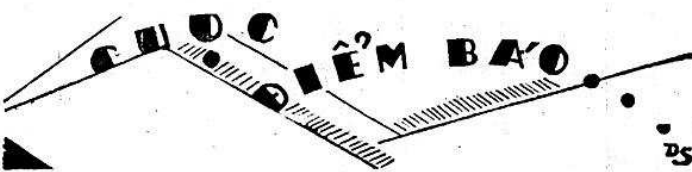
1950. Đám cưới tân thời

Lễ cưới hồng

Rước rệu về nhà vợ

Phạt ra ngoài cuộc điểm báo
 Nhất-giao-Cao hỏi ta lần này ta có điểm tới Bắc-kỳ-thể-thao không? Ta buồn rầu trả lời rằng:

Nhị-Linh này phạt báo Bắc-kỳ-thể-thao trong một kỳ hạn, phải ngồi trong số tội để báo ấy ăn năn sửa lỗi. Hễ khi nào báo ấy lại có những lời văn nhã nhặn như lúc chưa phạt không, chưa đả đếu, thì mới sẽ được cái bản hạnh ta nói đùa tới.

Những người đã hỏng ở bãi Mangin mà chơi kiểm nã thường bị đuổi ra ngoài cuộc, hay là bị phạt không được chơi trong một kỳ hạn hoặc dài hoặc ngắn.

Vậy Bắc-kỳ-thể-thao nếu muốn Nhị-Linh cho được nhập cuộc thì hãy lập có cái gì cười thể thao của các nhà với Âu Mỹ đi.

Cái tranh xã-hội

Ô! Như-Hoa trong báo Sài-thành nơi quý, viết quấy hết cỡ nói. Hay bác thợ hoa Như-Hoa này có giấy trắng mực đen muốn vẽ chi cứ vẽ. Hay bác ta hết thú vẽ đâm ra nguyệt bậy nguyệt cần chăng?

Vì trong số báo 321 Như-Hoa (đẹp như hoa, da) bản vẽ hội chợ phiên trong Nam lại đi báo phải trích ra một số tiền để cứu những cái kết quả của những cái thóa của chợ phiên.

Này các cô ngoài Bắc hãy nghe Như-Hoa trong Nam:

Thời nôi vầy thì các ông rõ ra ngay, các ông trích ra một số tiền để xây một cái nhà, dựng rước những đứa con nít, có cha mà chịu mồ côi cha, có mẹ mà chịu mồ côi mẹ, nghĩa là những đứa con nít đã do cuộc đời coi hội chợ mà thành hình...

Như-Hoa đâm vũ nhục, khi mạn làm một sự thiêng liêng (nhưng cũng hơi thiêng liêng thôi) của những cuộc chợ phiên thì có đáng đối đũa không cho chứ!

Mệ hát con khen

Hãy là ông H t Đình làm quảng cáo cho quyền Niên lịch thông thư của ông Nguyễn-văn-Vinh.

CHỌN NGÀY

Tu nay làm việc gì, ta nên mở lịch chọn ngày, các ngài nghĩ thế nào?

— Bây giờ mà nói đến sự chọn ngày thì đến bút cũng phải bật cười.

— Ai có kinh nghiệm mới biết.

— Kinh nghiệm thế nào?

— Thế bác không thấy người ta làm nhà thường phải kiêng kim lâu đó sao! Nhò làm gặp phải ngày kim lâu hằng những ở không ra gì, mà để cho thuê nữa, cũng hay bị họ quít tiền nhà, hoặc mỗi năm bỏ không đến dăm bảy tháng.

— Nếu vậy thì cái tư tưởng của bác độ này đã giết lùi như người bị xul lượng vậy. Khi nào tới có tiền làm nhà, tôi sẽ chọn lấy ngày kim lâu mà làm.

— Tôi xin can bác! Có kiêng có lành. Việc làm nhà đã đành, cả đến mọi việc hằng ngày như gói dăm, may áo vùn vùn đều cần phải chọn ngày, nhất là viết vùn.

— Viết vùn làm sao?

— Viết vùn mà gặp ngày trực đếu thì dẫu vôi ruột bóp óc đến thế nào, câu vùn cũng chẳng ra gì. Các ngài thử nằm mà xem, mỗi khi các ngài thảo được bài điếu của nào lời lẽ hùng hồn, ý tứ sâu sắc, xin nhớ mở lịch ra coi phần nhiều là ngày trực khai.

Hít Đình

NG. VĂN TÔI

Không cần lời bàn, thế cũng đủ làm rồi.

Mục quảng cáo.

Từ nay ông H t Đình Nguyễn-văn-Tôi nên đổi hai chữ hai-đám ra hai chữ quảng-cáo thì cái đề mục được đáng hơn.

Vì lâu nay ở mục ấy chỉ thấy ông H.Đ. giới thiệu một cách khôi hài (nghĩa là chẳng buồn cười tí nào) hết sách của quan thanh tra Nguyễn-văn-Ngọc, lại đến sách của quan giao-su Trần trọng-Kim. v.v. (1) rồi nay lại đến sách Niên-lịch thông thư của quan chủ-nhiệm Nguyễn-văn-Vinh.

Bao giờ quan H t Đình sẽ tự giới thiệu những bài báo "đám" của quan? Nhờ quan báo cho biết trước để đọc giả chúng tôi phòng bị cái nạn ấy.

NHỊ-LINH

1. Trong những kỳ báo Trung-bác trước, không nhớ những kỳ nào, nhưng nhiều lắm.

Chửi nhau ư?

Tôi không biết ai là người đả tiên đã đem vào trong làng báo là cái chữ «chửi» qui lra. Đọc chữ ấy, ta tưởng tượng ngay đến hai người đả «bà-anam» - vì chỉ có đản, bà anam mình mới biết chửi nhau theo một cách thức một phương pháp hẳn hoi - hai người đả bà đang lồng-lộn, chỉ tay ray mặt lẫn nhau và lạng nhau những cái danh dư, mớí nhau những món ăn mà người khác tình đến đầu... nếu được một ít cũng đã thỏa nguyện.

Khi nào hai báo có truyền gì mà gây nên một trận bút chiến, thì họ bảo: hai báo chửi nhau đấy! Nếu thế nghĩa là hai nhà báo với hai năng ca, haog thì không quac nhau mấy. Đó là một cái... danh dự mà người ta tặng cho nhà báo, và nhà báo cũng lấy làm bản hạnh được nhận tại phải.

Một ông viết báo có công kích một báo đồng nghiệp quac, thì bất cứ ở đâu ông cũng khoe rằng: «ấy tôi chửi nó đi!» «Chửi» ấy ông cũng cho là một cái nghệ thuật. Phải bết cười, cười tếu oao oao đau đót, thắm tủa, phải bôi mực từ đời cha đời ông người ta, và hề lên được bao nhiêu đời thì cái chữ càng có giá trị bấy nhiêu.

Một người đọc báo, thấy hai báo công kích nhau một cách không được đưng dẫn và nhã nhặn, tặng cho tiếng «chửi» để tỏ lòng khinh bỉ thì hẳn là có nhẽ lắm rồi. Nhưng trong làng báo cũng lấy

cái «chửi» là một cái hay, một cái đáng qui đưng trọng thì... thì người viết báo đối với giá trị của mình có một cái quan niệm cũng lạ lắm...

Sự thực như thế - ta thường nghe họ chửi nhau... mà cái chửi của họ, kể về đại để, thô bỉ, khốn nạn, thì cũng không kém gì cái chửi của chị hàng tôm - mà lại... văn chương hơn, xếp đặt hơn nữa.

B.K.T.T. tuy là con nhà võ, nhưng cũng ưa dùng cái chữ lắm... quá nữa, trọng cái «chửi» lắm, để cho cái chửi mới có danh dự trên trang nhất, thay vào hai «xã thuyết hàng ngày» - Vì thế thay cho Bắc-kỳ thể thao!

Nhưng tôi muốn rằng trên mặt tờ báo không bao giờ còn có chữ «chửi», mà cũng không bao giờ người đọc báo còn có thể kêu lên «họ chửi nhau, họ chửi nhau đấy!»

Khôn một nỗi... chế riều một cách nhã nhặn, ngọt ngào êm-ai... không phải là một việc dễ. Nếu mình, thực van phần kho khăn hơn thì cái giận tuong hoành bằng những lời tục tằn, thô b! Cái mà người có học thức để làm lại là một cái khó cho những người vô học thức.

... Nhưng phải có lên chứ!

Nếu không, có ngày độc giả không cần phải xem báo, chỉ đến nghe các chị hàng cá, hàng tôm họ chửi nhau cũng thừa đủ - Mà ở đó, cái chữ lại hoạt động, linh lợi nữa.

VIỆT-SINH

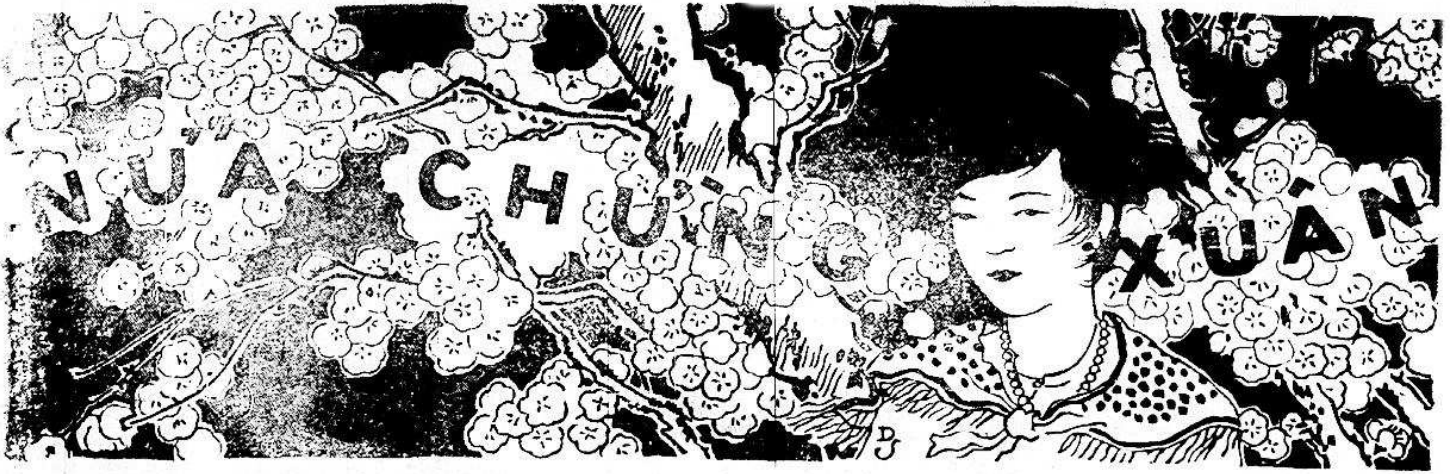
Đó lại là mấy món hàng bán rất chạy mà có nhiều lời. Nhà buôn nên chú-y. Gửi thơ về cho: Số nếu đầu, chế nước hoa, dầu thơm: Giấy nôi: 17.

Chữa bệnh, phòng bệnh bằng thứ dầu nước là KHUYNH - DIỆP thứ dầu đặc là HỒI - THIÊN nước tọc bằng dầu thơm BA - Có hiệu oay phần đông người đều quen dùng như vậy cả.

... Phần đông người đều quen như vậy mà hiệu VIÊN - ĐỀ lại để giữ được không biết bao là giải thưởng lớn trong các cuộc Đẩu-Xảo về Khoa-Học và Kỹ-Nghệ tại xứ ta và ở bên Pháp, thời không có quảng-cáo ai cũng rõ biết đều:

1. Là Khuynh-Diệp là thứ dầu nước bay 2. Dầu-Hồi-Thiên là thứ dầu đặc lại nhất: 3. Dầu Ba-Cô là thứ dầu thơm xức tọc quá hơn hết.

HUE
GIẤY THÉP TÀI: VIENHUE HUE

Trong khi Mai cúi búi đũa nước ở dưới bếp thì ở nhà trên Lộc ngồi hồi truyện ông lão Hạnh về công việc bán nhà. Hắn dứt. Ông lão già chỉ biết rằng sống bám ray công Mai sang đem bán nhà cho ông Chánh Thanh, còn việc tu soạn hay không thì ông mua thì ông ta cũng không rõ.

Ở dưới bếp đất trên bộ ba chậu rau cải thì đất đũa nước chè tươi rêu đã lên, và Mai đã rửa bát rửa ra. Song có vấn không dám lên nhà lấy ấm tích xuống để rót nước vào. Có sợ... có sợ ông thêm Lộc rười cảnh nhà có thanh lịch. Những người xưa giàu có nay bị sa sút vẫn có cái tu tưởng ấy.

Cô đương loay hoay nghĩ ngợi, tay cầm que để se sợi tro, thì ông lão bộp ở trên nhà đi xuống. Có vội hỏi:

- Lấy gì đựng nước được ông Hạnh?
- Có để tôi lên lấy ấm tích.
- Cái ấm tích không nắp ấy à?
- Thì thử có cả nhà có cái cũ ấm ấy.

Mai mỉm cười ngượng ngịu:

- Thôi cũng được! Vậy ông lấy xuống đánh cho sạch chậu với bát chung quanh đi... Nhưng còn chén?
- Uống bát cũng được, có ạ.
- Không được! Hay ông... ông lấy tạm chén thờ cụ?

Ông già nhần nhó:

- Chết! Sao lại lấy chén thờ?
- Thôi cũng được! Ông cứ nghe tôi, phải tội tôi chịu.

Năm phút sau, ông Hạnh kinh cần bụng đặt lên giường cái khay thờ trong đựng cái ấm tích không có nắp và hai cái chén có bị đồng, và mời Lộc soi nước, Mai cũng theo lên nhưng đứng nép ngoài biên, bề mặt nhìn qua khe cửa, không dám vào.

Lộc hỏi ông lão Hạnh:

- Có Mai đâu? ông mời cô lên soi nước.

KHAI-HUNG soạn

- Thưa thầy, cô cháu không dám, mời thầy soi nước

Miêng nói tay rót nước ra chén. Lộc sợ ông Hạnh ngờ mình có tư tình với Mai liền kể lể:

- Ông lão ạ! Tôi với cô Mai đây cũng như anh em ruột. Ngày trước cụ tu ngồi dạy học ở nhà tôi, khi cụ thân sinh ra tôi còn tri huyện Đông-Anh kia. Vậy tôi là môn sinh cụ tú thì cũng như là anh cô Mai.

Mai đứng ngoài mỉm cười vì vừa nghe thấy Lộc nói giới. Thật ra không bao giờ Lộc có học cụ tú. Tự nhiên Mai thấy trong lòng vui sướng, cô cho là sự nói giới kia rất có ý nghĩa, rất có tình tứ. Rồi cô lầm bầm nói đùa một mình:

- Nếu là môn sinh thực thì đối với ta là chị em chứ anh em sao được!

Lộc ngồi uống nước mãi không thấy Mai lên lấy làm sốt ruột bảo ông Hạnh:

- Ông lão xuống nói với cô Mai hộ tôi rằng tôi xin trở lại nhà thôi.

Mai nghe nói hoảng hốt không kịp giữ gìn vội vàng bước vào trong nhà chấp tay, mồm ấp úng chào, Lộc cúi đầu:

- Mời cô soi nước.
- Bẩm quan, em không dám.
- Thế nào cô, nhà đất có bán được không?

Mai buồn rầu sẽ đáp:

- Bẩm không... bán được.
- Lộc thương hại, ân-ừ!
- Cũng hay có ạ. Thực ra tôi không muốn có bên nhà... bán nhà thờ cụ tú.

Lão học thấy Lộc nói đúng ý mình thì lấy làm thích chí, cười bảo Mai:

- Đây, cô coi, quan tham cũng nói thế đấy nhé. Thế mà cô nỡ đem bán đi. Đến mai người ta sang làm văn tự thì còn nói năng gì nữa!

Lộc ngạc nhiên Mai:

- Vậy ra cô tìm được người mua nhà rồi đấy. Thế mà cô định giấu tôi.

Tranh của Đông-Sơn

Mai nghĩ tới những truyện sây ra buổi sáng, phần thì tức giận, phần thì xấu hổ, không sao nói được nên lời, chỉ cúi gằm mặt xuống mà nuốt ngậm nước mắt.

Lộc lại hỏi:

- Vậy bán được bao nhiêu tiền?
- Lão học đáp:
- Băm một nghìn.
- Có một nghìn, rẻ lắm cô ạ! Cô cứ nghe tôi đừng bán.

Mai sẽ trả lời:

- Nhưng thưa quan, có bán được đâu!
- Sao có cứ giấu tôi mãi thế?
- Bẩm thực ạ, không bán được Ông Hạnh ông ấy nghe ngẩn ngơ không ra đây thôi. Nhưng mà không bán được lại tội bằng một trăm...

Lộc an ủi:

- Không lo cô ạ đã có tôi giúp đỡ. Tôi về đây hôm nay cũng chỉ có một mục đích ngăn không để cô bán nhà. Vì việc học của cậu Huy tôi có thể giúp cô được.

Ông lão Hạnh cảm động bước lại gần sát chỗ Lộc ngồi để nhìn cho rõ mặt người ăn nhàn của nhà cụ tú mà có lẽ trời phật thương lnh đã giắt lại cho. Rồi ông lão vừa đưa tay lên rụi mắt vừa nói:

- Quan tham đáng là môn sinh cụ tú lắm. Phải, có theo học chữ nho cũng có khác...

Mai cố nhin cười cúi gằm mặt xuống, vì cô lại nhớ tới câu giới ban đầu của Lộc. Còn Lộc thì cũng hơi ngượng, nói lảng để ngắt câu truyện của người lão học:

- Vậy ra nhà không bán được đấy! Tôi đã nói có sai đâu!
- Nhưng bầm quan...
- Thôi có cứ gọi ông bay anh tiện hơn, có ạ!

Mai đứng lặng ngẫm nghĩ vì cô lại nhớ tới những câu truyện buổi sáng,

nhớ lời những lời là lời của ông chánh Thanh, mỗi khi cô gọi ông ta là cụ. Có bồng có cái cảm tưởng chung về bọn đờn ông cho rằng đứng trước mặt bạn gái họ không bao giờ giữ được ngôn ngữ cứ chỉ đứng đó.

- Thế nào, sao có lại im?

Mai ngượng phát đầu lên, nhìn thẳng vào mặt Lộc, trong lòng căm tức. Nhưng khi cô thấy cặp mắt Lộc dịu dàng, có vẻ chân thật thì cô lấy làm hối hận vì ngờ oan cho người có lẽ đối với mình chỉ có một lòng thương hại. Từ từ cô cúi đầu, cắt giọng run run:

- Thưa ông, đến mai...
- Mai như nghẹn lời không nói được nữa Lộc đoán biết mới có sự gì phi thường mới sây ra liền đứng dậy lại gần chỗ Mai hỏi:
- Có truyện gì thế cô, cô cứ nói, tôi sẽ giúp cô.

- Mai ấp úng:
- Đến mai ông hàn Thanh sang đây;
- Ông ấy sang mà nhà phải không?
- Mai bẽn lẽn đáp:
- Không phải.

Lộc nóng ruột muốn biết ngay câu truyện hồi đờn:

- Thế sang làm gì? ... Ông ta người ở đâu? ... Ông ta định sang làm cái thứ gì?

Mai cảm động đứng thờ đờn mấy phút mới nói được nên lời - Cô liền đem truyện ban sáng kể qua cho Lộc nghe. Lộc mặt đỏ bừng, mám môi trợn mắt, nhìn thẳng như mắng ai đương đứng trước mặt:

- Thằng đờn!

Mai thấy thế trong lòng sảng sướng, lại càng bịa đặt thêm ra cho câu truyện càng thêm có vẻ hi quan. Rồi cô kết luận:

- Đây ông coi, những điều tôi thưa cũng ông hôm qua có sai chút nào đâu. Ở làng mà để được yên thân à? Họn hào cường bạo hà hiếp, thì còn khôn đốn bằng mấy mươi là bị lực lạc ở nơi

1) xem Phong-hóa số 38

Vẽ ảnh truyền thần bằng than hay mực tàu
Thật giống, thật khéo Không phai màu

ảnh 50 x 60 **2p90**

Ở xa xin gửi ảnh mẫu về cho
M. TRƯƠNG-TRONG-BINH
Office Indochinois du Travail
81 Route Mandarine Hanoi

Có nhận gửi bình di các nơi 15 đồng bưu phí gần gần.

Trong 16 năm chuyên nghiệp về nghề hội họa

Bản sở có đủ 204 cái kiểu nhà đã làm tại Hanoi và các tỉnh. Ngại nào muốn xem kiểu đã vẽ xin kính mời quá bộ lại Bản sở, trước là **NGUYỄN GIA KHÁNH** nay đặt là: **RIUAN-OC TOUT POUR ARCHITECTURE** 168 RUE LÉ-LỢI HANOI gần trường Thè Dục.

Sẽ xin tinh hạ để tạ các ngài đã có lòng tin yêu nghề vẽ cũ; bản sở trong 16 năm nay.

hành thì. Nhưng bây giờ thì thực tiễn thoát lương nan - Đi cũng giờ, vì bản không được nhà, lão hàn mà lão ấy đã thủ thì cũng khò lòng bản nội nhà. Còn như ở lại ...

Lộc nói to :
- Có không sợ ! Có bác tôi làm quan ở Phúc yên, không sợ.

Mai thổ giải :
- Thưa ông, ở nhà quê họ thì ngấm thu ngấm, quan xa b ết đấy là đâu.

Ông lão Hạnh cũng bản góp một câu :
- Bản quan lớn, chính tước đấy, cách đây năm năm ông hàn Thanh v. có truyện h ền khếch lấy tranh nhau một người vợ lẽ, nên ông ta đã đốt nhà ông ấy cả, ở bản làng Thượng.

- Sợ không kiện ?
- Bản bản cứ vào đầu mà kiện. Việc ấy dai dẳng mãi rồi sau cũng thì i.

Cả hàng tòng đều biết dich là ông chánh Thanh sai đây tở đốt nhà ông ấy, nhưng mà không có tang chứng, câu truyện rồi cũng không ra mach mỗi. Ấy là ông ám lại là một người có thần thể đấy.

Lộc lúc tối, đi đi lại lại trong ba gian nhà, mồm lần bản :
- Ở nhà quê thế thì khó chịu lắm nhỉ ? Bà một phường cá nhón nuôi cá hồ !

Ông lão Hạnh lại bản :
- Hay là có bằng lòng quách. Ở riêng mình một rình cơ lại có vườn có ruộng !

Mai buồn rầu nhìn người lão bực :
- Ông lại khuyên tôi câu ấy à ?

- Có nghĩ kỹ mà xem, bà bản ba cũng sung sướng chán đấy nhé. Lại sung sướng bằng mấy bà cả và bà hai: ông bản là người mếu sác, chắc cô lại còn sung sướng bằng mấy bà ba ấy chứ lại!

Mai mỉm cười :
- Lúc quả bách cũng đến phải liêu chứ b ết sao.

Lộc đứng đăm đăm nhìn xem Mai đáp lại ông lão bực ra sao. Khi nghe câu trả lời, chàng cười gẩn :

- Vậy có bằng lòng à ?
- Thưa ông, quý hồ em Huy có tiền ăn bực.

Lộc gạt :
- Thì tôi đã bảo có đề cậu Huy tôi tôi trông nom mà lại! Hay là có cũng về Hanoi thuê nhà ở chung với cậu Huy.

Mai cười :
- Trước tôi bản thể thì ông gạt đi, nay ông lại khuyên tôi về Hanoi.

- Trước khác, bây giờ khác - Có phải nhớ rằng ngày mai lão hàn sang đây.

Mai nghe lời nói và ngấm điạ b

của Lộc, trong lòng vui sướng vô cùng, đứng lảng lạng, cái xuống nhia vơ vào cầu cuốn chiếu. Lộc bản mưu :

- Việc này phải quả quyết, và làm cho mau chóng - Có nên đi Hanoi n, ầy hôm nay, giao nhà cho ông Hạnh trông coi - Mai lão hàn có sang thì ông Hạnh nói với ông ấy rằng vì cậu Huy ốm nặng, cò phải về Hanoi ngay. Như thế thì chánh được sự hẳn thủ nhỏ nen của nó, rồi sau này có xảy ra sự gì, ta sẽ lại liệu.

Mai ngấm nghĩ rồi thốt nhiên hỏi :
- Ăn cơm so g, đi cò còn kịp lúc không, thưa ông ?

Lộc sung sướng tươi cười đáp lại :

- Con kịp, con kịp chín.

Chàng rút đồng hồ ra xem giờ rồi nói luôn :

- Bây giờ mới một giờ mà mãi đến bốn giờ mới có xe hỏa, Vả nếu như chưa bốn giờ thì ta đi chuyển sáu giờ cũng kịp kia mà.

PHẦN THỨ HAI

V

Tiêu gia đình

Một năm sau...

Trong một căn nhà gác ở phố B. bên hồ Trúc-Bạch, một gia đình như đang sống trong cảnh sung sướng êm êm.

Một người chồng tham tá ở một sở công, một người vợ và một cậu học trò năm thứ tư trường Bưởi.

Đó là gia đình Nguyễn-Lộc và Dương-thị-Mai.

Từ khi Lộc đưa Mai về Hanoi thuê nhà cho hai chị em Mai ở trọ trong làng Bưởi thì nay đã gần mười hai tháng.

Trong mười hai tháng đi sảy ra bao nhiêu sự buồn khổ, mừng vui ! Trong thời kỳ ba tháng đầu Mai ở chung với em, không ngày nào là Lộc không đến thăm nom săn sóc. Mà cái tình cảm một ngày một nặng, chẳng bao lâu đã đổi ra ái-tình.

Rồi một buổi chiều, buổi chiều ấy Mai còn bao giờ quên được, đang b

Lộc rong lòng cảm động, nói rất nhanh Cờn Mai, Mai cũng cảm động, hai mĩ đồ bưng mĩ tử đó hai người không dám nhìn nhau nữa, bình như cũng đương mưu đồ một việc gì âm muội! Mai bỗng bảo ông Hạnh :

- Ông đừng tiếp quan tham, tôi chạy qua ra chợ xem có gì ăn không ?

Lộc vội gạt đi :

- Thời cò 1 bây về làm gì, ăn cho xong bữa thôi, để còn đi.

Bữa cơm hôm ấy Mai cố làm cho thật lịch sự, tuy chỉ có cơm b ền và một con cá chép vừa nấu vừa rán, bày trong một cái mâm gỗ sơn son.

Nhưng mà Lộc thì cho là xưa nay chưa được ăn bữa cơm nào ngon miệng bằng.

lần nước biếc in trời, Lộc ngổ lời xin lấy Mai làm vợ. Biết bao ân yếm trong đôi cặp mắt nhìn nhau... Mai nhỏ luy rồi quay mặt đi... Mai sung sướng quý. Mai không ngờ đầu lại có ngày hôm ấy trong đời Mai.

Nhưng nếu buổi tối hôm ấy Mai được mẹ: kích mộ: tấn kích d ến trong một căn nhà ở phố H. thì chắc sự sung sướng của cô cũng chỉ đến đó rồi kết liễu. Lộc về nhà đêm đầu đòai câu truyện kể lại cho mẹ nghe, người mẹ mà Lộc kính mến, mà Lộc chưa từng trai lênh một lá i. Nào nữa, Mai là con nua nio g áo, Mai tốt với em, Mai bị quấy bách, Mai bị hà hiếp, người là Mai là một cò con gì hoá toàna, về dung nhau và đức hạnh... và Lộc xin phép mẹ cưới Mai làm vợ.

Song khổn thay Mai chỉ là hoàn toàn đối với Lộc mà thôi, chứ đối với bà Âu thì Mai chỉ là một con bé khổn nạn, không có g a đình, không có gia o-đe, một cò bé rong dâm hạ-lưu không đáng làm vợ m) qua Tham-tá. Nhưng lời tan tủa của cò i bà Âu để ngoài tai hết Bà cho con là cò đại dột bị lời ngon ngọt của gii giang hồ cảm giố ; bà nói :

- Nếu nó bằng lòng thì biết đâu nó lại không bằng lòng người khác. Mày phải biết chỉ người vợ của mẹ hỏi cho có cheo, cò cưới mĩt quý, chứ để lều ngổ hoa tương, thì máy định đưa nó về đó là n h ả nh: tao ra hay sao ?

Lộc sợ hãi kiếm lời chớng chế :
- Bản mĩ, nhưng người ta là phường liêu ngổ hoa tương đâu, ngừi ta là cò mĩ, tú kia mà.

Bà mĩ lại càng lên cơn thịnh nộ :
- Nh raga máy phải biết, nó đã bỏ nhà bỏ của ra ra lên Hanoi, tại cò là người tử tế sao được.

Lộc cũng tức giận :
- Bản, cò đã bản mẹ người ta bỏ còi cha mẹ, bị bực kỳ bảo bà ướp mĩt, phải trốn tranh.

- Máy thì gi được lời: nó nói.
- Thì con nh khuyên người ta về Hanoi.

Bà Âu đập bàn mắng lại :
- Tao đã bảo tao không bằng lòng là tao không bằng lòng. Máy cò giỏi thì cứ lấy nó. Vả lại tao đã hỏi con qua Tuấn cho máy, người ta đã thuận gả. Máy tưởng chỗ người nhón với nhau, nói trẻ con được đấy bản!

Lộc nghe mẹ nhắc tới việc con qua Tuấn thì hơi chau mày, thưa lại :

- Bản mẹ con đã xin mẹ đừng bởi dâm ấy cho con, cò không bằng lòng.

Bà Âu s ợ: vào mặt con :

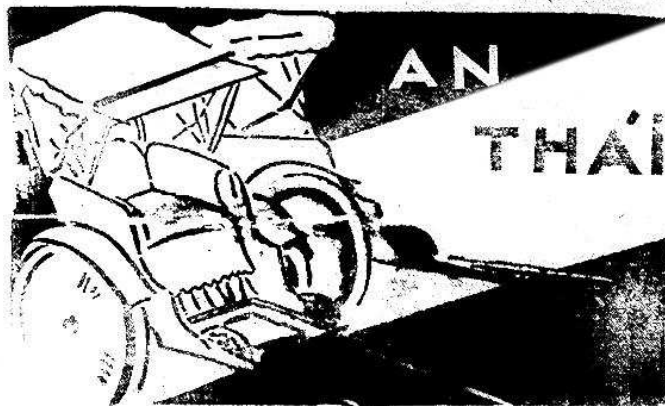
- Ầ, máy rõ văn minh ra với tao à ? Từ do kết hôn à ? Máy không bằng lòng nhưng tao bằng lòng. Máy phải biết lấy vợ gì chẳng phải chọn chỗ môn đóg bộ đóg, chứ máy định bắt tao thông g i với bọn nàa quẻ à / với bọn còng đình à...! Máy làm mất thể diện tao, mất danh gia tở từa, như thế thì máy là một thằng con bất hiếu ! Nghe chưa ?

Lộc thấy mẹ giận dữ quát tháo, liền cúi đầu tạ lỗi và xin cam đoan vâng lời mẹ gầy.

Xưa nay Lộc: vảo là người cò cò biển. Sáng sớm hôm nào, Lộc lễ tạ thần Mã và Huy, nơi giới với người yêu rằng đã xin được phép lấy Mai, khiến Mai, sung sướng quá, suýt ngất người, mà Huy thì cảm động đến bất tay Lộc một cách thần mật để t ụng cảm tạ.

(Con nữa)

KHAI HUNG

Chiều xe số 23 phố Cầu gỗ Hanoi, vì sự hèn hời nên đã dọn cả sang ở cửa trước số 2 phố Nguyễn Trọng Hiệp.

NGUYỄN CHẤT : Jasmin, Violette, nước Hoa thủy tiên

- Quelques Fleurs, Fleur d'Amour, Rose, Menthe.
- 1 lọ 3 grammes 0p20, 1 tí 1p80, 10 tí 17p00
- 1 lọ 6 grammes 0p30, 1 tí 2p70, 10 tí 26p00
- 1 lọ 20 grammes 0p70, 1 tí 6p30, 10 tí 62p00

PHÚC LỢI 79 Paul Doumer à Hảiphong

Bán buôn và bán lẻ tiền cước bản hiệu chịu

Hỡi ! người gầy còm, da mặt xanh vàng, nào nhá Thể-thao thân
trắng, lực kiện gân cốt mềm mại bởi uống

HUYET TRUNG BƯU

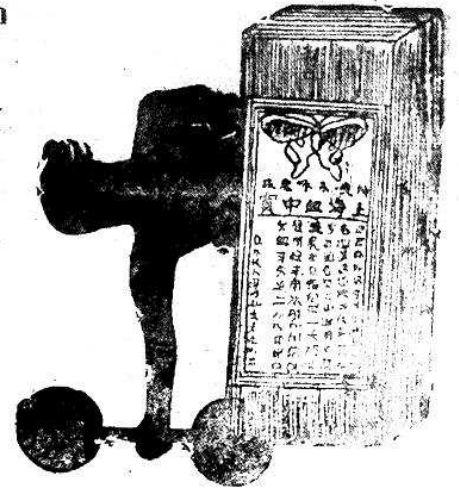
Uống độ một chai đã thấy khỏe mạnh, da mặt hồng hào

Chai lớn giá là 2p00 Chai con giá là 1p00

CỬA NHÀ THUỐC **ĐẠI QUANG**

Giày nói 805

47 Phố Hàng Đường - Hanoi

AI BẢO KHÔNG ĐUNG ???

« AUTO FORT » là một thứ đồ chơi rất
thích hợp cho trẻ con, vì nó làm cho
Bếp thịt nở nang Gân cốt cứng cáp

Tinh thần sáng khoái

Tiểu hóa de dăng

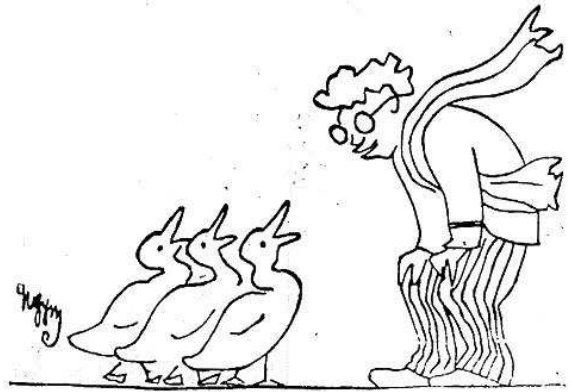
Chơi « AUTO FORT » không có gì là nguy hiểm người sẽ được khỏe
mạnh, nhanh nhẹn, lại thêm nên can đảm.

Ai cho những điều kể trên là không-đúng, xin mời tại thí nghiệm tại :

Hiệu Phúc Long

43- phố hàng đậu hanoi- Tél. số 251 bán buôn và bán lẻ

Xem xong đã

Vịt - Người là gì ?

Người ta là Phạm-tá, biệt hiệu là phó rượu Bờ hồ tốt nghiệp
trường hóa học chuyên môn lãnh nghề ruộm và làm áo di mưa
không ướt.

Vịt - Người vẽ ta để làm gì ?

Người - Vì bạn Phong h a ưa xem tranh, ta vẽ vịt để làm
quảng cáo

NÊN HÚT THUỐC THƠM ANG LÊ

hiệu
ROSETTE

\$
0,13

COMPAGNIE COLONIALE TABACS

Giảm giá

Vi kinh-tế khủng-hoàng, vì quan-lại bị
giảm lương, nên các nhà buôn đều phải
giảm giá. Về sách *Hán-Việt-tự-điển* (đã
ra trọn bộ 2 quyển), chúng tôi định bắt
đầu từ nay giảm giảm giá như sau này:

Hạng thường 6p00 một bộ

Hạng đóng bìa vải 7p00 một bộ

Mua buôn trừ hoa-hồng 20 phần 100

Xin điều kiện bán buôn

Quan-Hải thự-diểm 27, Rue Giacông, Huế

NOVAT

ne construisez plus sans le concours des
architectes diplômés de l'École des Beaux-Arts

42 TAKOU HANOI

BÁC HẬU TRÀ THÙ

Hỏi thư nhất: Bị số

CẢNH I

Đứng sau sân khấu một rạp hát tuồng cải lương

Phương — Hậu này, tối hôm nay tao đóng Nguyễn-Soái, một lăm, phải hát nhiều quá!

Hậu — Còn tao đóng vai phụ, chỉ phải ra có một lúc để ám sát Nguyễn-soái thôi. Rồi khi bị chém cổ là hết. Tha hồ đi.

Phương — Đi với con ấy chứ gì? Nó đợi mày hôm nay đấy!

Hậu — Nó đương đợi tao ở ngoài hàng nước. À này...khi này chớ quên tao xong, thì sai lính khiêng tao vào, để tao rửa mặt mũi thay quần áo, không nó đợi.

Phương (cười) — Được, cái gì chứ cái ấy thì cần quái gì phải dặn.

Hậu — Mày hay số lăm! số ai thì số chứ đừng số tao đấy.

Phương — Mày cứ yên lăm, tao sẽ bảo khiêng mày vào ngay...

CẢNH II

Sân khấu rạp hát bày dinh một quan Nguyễn-Soái-Phương (đóng Ngụy Ân-Soái) ngồi dựa — Hậu (đóng vai một lính) đưa bị chém ngã quay xuống sân. Quân lính định mang xác Hậu vào trong.

Phương — (Giơ tay) Bớ quân bay! Đẻ mặc sắc nỏ đây, để làm gương cho kẻ gian khác về sau.

10 phút sau.
Hậu (nhắm mắt, nói khẽ) — Nó đợi tao, mày.

Phương (nói khẽ) — Nó đợi mặc số, mày hãy nằm đấy.

15 phút sau.
Hậu « nói khẽ » — Nó đợi tao, mày, khổ khổ quá!

Phương (nói khẽ) — Mày rùng rợn thì đứng dậy mà đi với nó, tao có cấm đâu!

Hậu — Tao van mày, tao ngựa ngáy cả người mà không dám gãi, khổ quá.
Phương (vuốt râu, hát to) — Như ta nay!...

Hậu (nói khẽ) Nó vẫn đợi tao, mày— số vừa cười.

Phương, (vuốt râu nói to) — Bớ quân đầu! khênh cái xác này để xa ta một chút.

Hậu (vừa bị quân lính khiêng) ra vừa lầm bầm, mắt vẫn nhắm nhăm):

Phương! rồi mày biết tay tao!

Hỏi thư hai: Báo thù

CẢNH I

Một hôm sau, Phương với Hậu ngồi đứng sau sân khấu rạp hát.

Phương — Mày còn giận tao nữa thôi?

Hậu (cười gằn) — Truyện nhỏ mọn, việc quái gì mà giận.

Phương (đưa cho Hậu một tờ giấy biên đầy chữ) — Chốc nữa tao lại đóng vai một quan Nguyễn-soái, mày đóng vai lính vào dâng tao bức thư dài — Bức

thư dài quá, tao phải vừa khóc vừa đọc: bức thư đó Kốn một uối, tao đã học mãi mà không sao nhớ được. Vậy tao chép sẵn cả, chốc nữa tao chỉ việc đọc thôi. Mày cầm lấy khi ra trò thì đưa cho tao để tao đọc. Nhớ chưa?

Hậu (nói pha trò) — Dạ bẩm quan Nguyễn-soái, vừa tới xin vàng lạng.

Phương cũng pha trò — Hào a!

CẢNH II

Sân khấu rạp hát bày dinh quan Nguyễn Soái — Hậu (lóng vai một lính) khúm núm dâng lên đưa cho Phương (đóng vai Nguyễn Soái) một bức thư.

Hậu — Dạ! bẩm quan Nguyễn Soái, liều tốt ở ngoài biên thù, xin đem từ dâng nộp.

Phương (cầm lấy thư) — Chẳng hay tin lành giữ, àu là ta hay mày ra coi.

Hậu: (mỉm cười đưa mắt nhìn Phương đợi để xem cái vẻ mặt kinh hãi của Phương).

Phương (giở bức thư, chỉ thấy một tờ giấy trắng, lật mở hỏi, mặt tái mét, nhưng cũng phải khoác áo lên rồi gạt lệ đưa thư cho Hậu).

—Lính bay, mi đã có công từ biên giới tới đây, cho ta hay câu truyện thế thâm này, thật đối với ta mi đã nên khen thưởng đó. Thế nhưng lòng ta giờ đau xót quá, óc loạn hồn mê, xem thơ chẳng rõ biết sự tình, vậy mi khá mau cầm lấy bức thư này, rồi lên tiếng đọc to lên ta nghe, hử? ...

Hậu ngẩn người ra, đứng im thin thít, kinh ngạc, há hốc mồm nhìn Phương đến ba phút đồng hồ...

Còn ở dưới khán đài, người đi xem huýt còi, dậm chân, đập ghe... chưa hết hồi, mà đã phải vội vàng hạ màn xuống.

N.X.H.

CUỘC THI KÉN VỢ

10 — Vợ nhân như khi

Nhà tôi nuôi một con khi. Mỗi khi tôi cho nó ăn gừng thấy nó nhăn nhó thì tôi lấy làm thích chí. Vậy tôi muốn có người vợ như nó để lúc ba tôi lại cho ăn gừng.

H. Trương

17 — Tôi kén vợ

Theo luân lý cũ nước Việt-nam này, hôn phận tôi là phải ưng thuận một người đàn bà nào. — con gái hay bà lão, xấu đẹp mặc dầu — miễn người ấy là đàn bà — mà cha mẹ tôi đã nghe lời mỗi lời tìm cho, đem ăn vào tay tôi, như lời cho tôi một chiếc bánh giờ tôi bóc vỏ, và bắt phải lấy làm vợ.

Như vậy thì đành là tôi phải chịu rồi. Nhưng, nếu phúc cho tôi, cha mẹ tôi lại để cho được tự quyền kén chọn lấy, thì... thì xin các ngài và nhất là các quý nương này ngọc đẩy, những điều kiện tôi bắt buộc người nào sẽ là vợ tôi sau này?

Vợ tôi phải là một người con gái 17 (xin chú ý đến nghĩa chữ con gái) tuổi phải trên hai mươi...

Tôi ghét nhất những người đàn bà quá đàn bà. Vậy thì vợ tôi đừng có nói thô lỗ, đừng có xưng « em » đừng có nũng nịu với tôi và nhất là đừng có hay khóc. Tôi sợ nhất nước mắt đàn bà, vì rằng thứ nước mắt ấy không khác nước là là máy, cũng nhạt nhẽo, vô vị, chán chửa như nước là vậy.

Tôi sẽ chiều vợ tôi đủ mọi điều, trái lại, tôi chỉ xin vợ tôi chiều tôi có một điều; đừng có hỏi tôi một câu nào đó dẫu như:

« Minh ơi, ông trăng của nhà ai kia nhỉ? » Xin thú thật tôi không thể trả lời được như mọi người khác: « ông trăng của vợ chồng mình chứ còn của ai »

Phải! tôi không ưa về nũng nịu. Giờ dụ tôi đang bận làm việc mà vợ tôi cứ ghé vào tại tôi thì nhủ thầm: « cậu ơi, cậu có yêu em không? » Quyết hẳn tôi phải bần lêu mà trả lời: « yêu gì?... yêu con « bú rú » ấy à? » (Xin lỗi)

Sau hết xin hỏi ai là người muốn làm vợ tôi sau này có thể chịu được nổi « chần đơn gối chiếu » không? --- Vì rằng: mùa rét tôi thường có tính ch, đắp chăn đơn thôi, mà mùa nực thì chỉ thích nằm một mình một giường cho dễ chiều soay sở.

Một điều cần phải nói thêm: vợ tôi không thể là « bạn trăm năm » của tôi được. Vì nếu không đau yếu bệnh tật gì, tôi cũng chỉ sống được đến năm 70 là cùng.

GAN SẮT

Tranh dự thi — số 36

Con tâu « Annam tạp chí »

—Hỏi thăm Âu Mỹ bờ đầu bên
Mở máy quang gương quá độ chơi

(Tân dã văn ập)

TRANH NHAY MẠC ÁO ĐẸP

...Này bà nó, cái tấm xa tây làm trong tủ đem ra cái cho cái áo, chẳng thế mình sang lại mặc áo thì...
—Không ai tới may.
—À, nó còn bao nhiêu là áo để đem đi mà, đời ra mỗi nhà hay nhuộm ra nửa giờ làm ra nửa là một xa tây...
—Ông nói gần lắm ai đời được màu nhuộm ra như bao giờ, không?
Thực mà nói (tôi) trong tủ có nhà đó, khóa kín, lấy cả ra mà mở ra cũng được.
—Nếu thế thì phải may thêm cái quần cái quần, cái quần Satin trắng và váy cái áo vừa nhiều lúc liền...
—Được! là đó cứ lại số 50 hàng có nhà LÊ-QUANG-LONG (thà bỏ mà đi mà nhuộm, mà ở thì cái hàng một hờn tán chế, rút lấy thấy làm hàng đẹp mà giá không đắt.

Phòng khám bệnh

của bác-sỹ Nguyễn-văn-Luyện

N° 8 Rue de la Citadelle — Hanoi

Téléphone 304

Có chữa bệnh bằng điện — Có phòng thủ vi-trùng. Chuyên-cura chữa bệnh đàn bà, trẻ con. Nhà ở phố đường Thanh hay cửa Đông, hàng Đa sau, phố xe Đuôi gần trường Cửa Đông Hanoi

Những việc chính cần biết trong tuần lễ này

Vụ Kỳ-Nữ-Tân Văn kiện Sài-Thành
 Saigon-Páo-Sài-Thành bị ông Ng-dức-Nhận kiến tại tòa Sơ-thẩm về tội tước quyền Tòa sơ-thẩm kết án bảo Sãi-Thành 100 quan tiền phạt và 5000p bởi thường.
 Sãi-Thành chống án lên Thượng-thẩm thì vừa rồi Thượng-thẩm đã hủy án kỳ đi. Thế là Sãi-Thành vô-sự.

Một vụ bắt bớ quan trọng
 Hadrông.— Các nhà đương chức sở tại đã bắt Nguyễn-mạnh-Đình, quán làng Yên-số (Hadrông) bị tịch nghi có căn rọng V. N. O. D. Đ. và có giao thiệp với Ng-văn-Khôi tức Thanh-Giang.

Bắt được mấy đuc bạc giả
 Hanoi.— Về vụ làm bạc giả tại đồn điền Suyut (Hòa-Bình) sở mật-thám lại mới tìm bắt được một cái máy đúc bạc giả ở số 25 ngõ hàng thị. Máy này là của bà Chương, chủ một hàng ô-tô hàng, gửi ở đấy.

Lương những người làm công nhật sẽ bị giảm
 Theo như khoản lương các người Nam làm công nhật tại các công sở đã định thì bành ngày 31 Octobre trước lương kỳ chỉ cho bằng nửa dưới số 25 một ngày. Quan Toàn quyền đã tư cho các quan thủ hiến các xứ và các quan giám đốc các công sở về việc này. Có lẽ nay mai sẽ thi hành.

Số số Tombola.
 Ngày chủ Nhật 9 Avril tại nhà Hội quán hội âm nhạc đã mở số Tombola. Những vé dưới này chúng số.

3101	3464	0890	3881	1568
2628	2367	3741	1281	0981
2311	0521	2321	3941	2416
2931	2629	2611	0321	0043

1015	3438	1498	0224	3524
2110	1820	0439	5216	2218
3254	1707	3516	2137	0512
0051	1938	1471	3079	0312
2365	3878	0276	0358	0644
3968	2432	0195	2501	1186
1810	2976	2729	0925	3896
2756	2151	2592	2222	3688
2014	3445	3787	3279	2576
3390	2024	3995	3801	2791
2203	3200	2809	3208	2717
1113	3603	2553	3437	3242
3116	0808	0876	3905	1903
0449	3830	1317	0978	0793

Tin Trung Hoa
Trương học Lương bán trường hải-quân Thiên-tân
 Trường hải-quân học hiện tại Thiên-tân đã bị Trương-học-Lương bán trộm cho người Pháp lấy 70 vạn đồng, nên bộ hải-quân Nam-kinh đã sức viên hiệu tri ở trường ấy phải điều tra trình viện Hành-chính đề giao thiệp với Pháp. Tướng-giới-Thạch định hủy bức văn khế ấy

Tàu chiến của Anh đến đậu ở Tân Hoàng-đảo
 Vừa rồi tại chiếc tiêm-thủy-dĩnh và hai chiếc chiến hạm Anh đến đậu tại Tân-Hoàng-đảo là miền chiến tuyến của quân Tàu và quân Nhật. Không biết họ dụng ý làm gì, nhưng tình thế xem ra, nghiêm trọng lắm.

Nga-Mãn đã gây ác cảm
 Đông-kinh 9-4-Tại ga xe lửa Mãn-châu-tý thuộc đường sắt Trung-Đông, người Nga trở mặt bốn cổ súng máy vào địa phận nước Nga. Đến Mãn-châu đã hạ lệnh cấm không được tải các toa hàng hóa vào cảnh giới nước Nga. Thấy vậy Nga gửi tờ kháng nghị. Tình hình bang giao hai nước đã gây ác cảm kịch liệt

Cố lệ Nhật định đánh Hải-phong-khẩu một chuyên nữa
 Các tin 9-4- Bến rạch quân Nhật đã kéo đến Hải-phong-khẩu. Trong số đó có một rạch quân Mãng-cô, 300 lý binh hiện đống ở Thọ-Vuong-trung cũng chuyên vận khí giới từ Nhật-bà đến Hải-phong-khẩu rất nhiều.

Phùng-ngọc-Tường đối với thời cục
 Thượng-hải 9-4. Phùng-ngọc-Tường vừa đánh điện cho Tưởng-giới-Thạch tỏ ý bình đồng tình với chính kiến của Tưởng và yêu cầu Tưởng mang ngay 10 vạn quân ra thu phục lại Nhiệt-bà, thêm lương thực và khí giới cho tướng-sĩ ngoài mặt trận. Phùng lại yêu cầu Tưởng tổ chức lại chính cục.

Quân Nhật, quân Mãn đánh lẫn nhau
 Bắc-binh.— Vừa rồi quân Nhật ở Nhiệt-bà bắt quân Mãn-châu phải lột khí giới vì không hết sức đánh quân Tàu. Nhưng quân Mãn không phục, nổi dậy đánh giết quân Nhật, thành ra hai bên đánh lẫn nhau.

H. O. L. muốn giúp Tả kháng Nhật chẳng?
 Thượng-hải 11-4. Cử lời tuyên bố của này người Tả ở Âu-châu mới về nước thì các nước đều muốn hợp tác với Tả để kháng Nhật.

Nhật ngập nghề muốn lấy Thanh đảo
 Từ-châu 11-4. Người Nhật ở Thanh-đảo hiện nay có lời hơn một vạn người, vẫn ngập nghề muốn lấy đảo, nhưng không có cơ-hội nào. Chế hạm Nhật thường vẫn qua lại mặt biển, song quân Tàu phòng bị rất cẩn thận, nên không làm gì được.

Đánh nhau to ở Hải-dương-chân
 Bắc-binh 11-4-6. 7 nghìn quân Nhật kéo đến đánh ga xe lửa Hải-dương-chân và mặt trận Thiên-deanh. Đổng thời, về mặt bắc Hải-dương-chân cũng có đến 3, 4 trăm đến đánh Lý-Trang. Quân Tàu đối quân Nhật kéo đến chiến tuyến chia làm hai đội vây kín quân Nhật. Trong đánh ra, ngoài đánh vào, quân Nhật thiệt hại quá nửa. Hai bên vẫn đánh nhau kịch liệt.

Tin Nhật
Quân sự Hội-ngộ
 Nước Nhật mới khai cuộc quân sự hội nghị Bộ hải-quân Nhật định giữ quyền thống trị các đảo Nam-dương. Về phương diện lục quân, đối với việc đánh Trung-hoa và cứu trợ Mãn-châu quyết làm cho tới đích, và đặt hội quân tra tại Trung-hoa nữa.

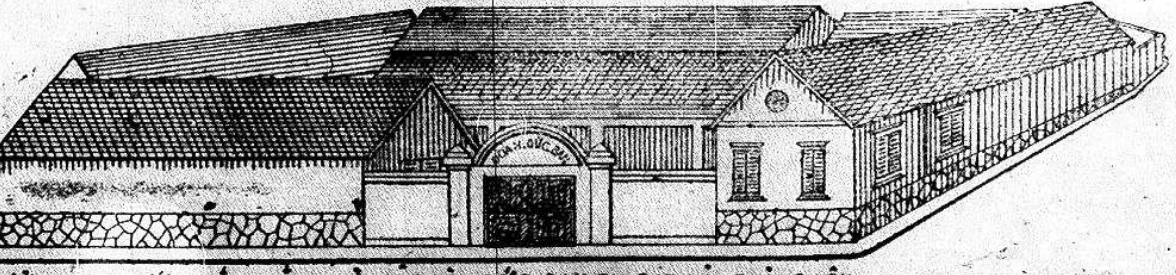
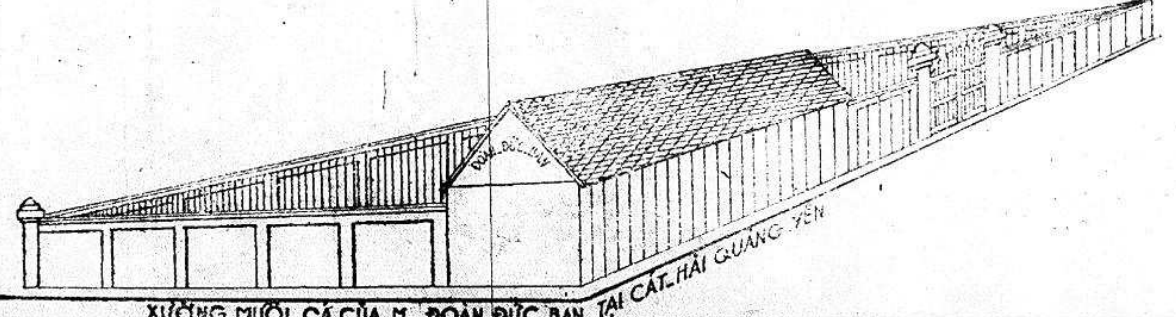
Phái «quân phiệt thiếu tráng» hải sức cổ động việc tấn đánh Thiên-tân và Bắc-binh, nhưng bị chính phủ phản đối. Đồi bên còn đương phân tranh.

Cải chính
 Trong truyền «Ngĩa cái cuối, cột 5: giòng 5: Được nhà, năng cũng chẳng cần gì giàu độc là: được nhà, năng cũng chẳng cần, vì năng giàu
 Cột 4, giòng 6: làm nở một đóa thơm độc là: làm nở một đóa hoa thơm.
 Cột 4, giòng 36: Chẳng đem đời lấy áo ... độc là: chẳng đem đời lấy cơm áo ...
 Trang 6: Tranh dự thi số 25 xin đọc là Tranh dự thi số 35

Số 42 trong mục «Việc chính trong tuần lễ», về bài «Tổ làm bạc giả» nhà in xếp chữ nhâm An Thành ra An Thái. Vậy xin cải chính

Cửa hàng bán
Nước Mắm
 82 Phố bờ sông
Hàng Nâu
 (Quai Clémenceau)
 HANOI

Phố bến
 tàu thủy
 Rue Maréchal Foch
 HAIPHONG

XƯỞNG LỌC NƯỚC MẮM TRẮNG CỦA M. ĐOÀN ĐỨC BAN TẠI CÁT HẢI QUẢNG YÊN
 Cửa hàng và xưởng mắm do M. Đoàn Đức Ban quản-trị lấy

Chánh-tây đồ phó rượm

- 1 Cá giúy nhất mà không đượ quý-Tại sao?
- 2 Cá gì ở dưới nước lại chết?
- 3 Cá gì có vó?
- 4 Con vật gì đượ cỡi nhà buôn trong đượ nhất?
- 5 Người phở nào béo nhất?
- 6 Người phở nào bạc-béo?(Không phải phở hàng bạc)
- 7 Hai phở gì biểu-hiệu cho sự khổ-rủ đến sướng? (Hai phở liền nhau)
- 8 B o g i r đầ lâu, mà vẫn hợp thời?
- 9 Nước gì đượ quý-trọng, mà không đượ quý, trong.
- 10 Tại sao nước Æng Lê nhiều thuốc-dạ?
- 11 Đầ 1, dưới 1a loại 1a?
- 12 Đầ 1a là rất thơm.
- Nữa trên, ta là sách,
- Phần dưới ta rất gần,
- Toàn thân là bình khí. Chữ gì?
- 12 Đầ 1a dùng bắt cá.
- Mắt đầ, ta sẽ ốm
- Nửa trên thơm ngào ngào,
- Nửa dưới, ta chẳng bạc;
- Người ta, đầ rất giá! Chữ gì?

Sách mới in rồi :

AI muốn chữa khỏi bệnh mà không phải dùng thuốc?
 AI muốn biết phép tiên là màu nhiệm thế nào?

NÊN MUA NGAY CUỐN SÁCH

THỜI MIỀN NHẬT - BẢN

Nghiên cứu phương pháp của Đức (Allémagne)
 Chuyên chữa các chứng bệnh Già (Op50, 1) xa mua thêm cước Op20. Thơ và Mandat để cho nhà xuất bản như vậy
NHẬT - NAM - THƯ QUẢN HANOI
 Muốn được như liền
 Phải học thời miền mới đượ
 Sách dạy thời-miền thuật đầ in ra năm cuốn từ số 1 đến số V giá 2000. ở xa mua thêm cước 0r30. Mua riêng từng cuốn cũng đượ. Mua buôn, mua lẻ. Thơ và mandat chỉ để cho nhà xuất-bản **NHẬT NAM THƯ-QUẢN. HANOI.**

Những giọt nước mắt lạ đời
 Ngộ-Bao số 1035, trong bài « sau mấy nhất cuộc cửa trường Bắc-Cổ » ông Tam Lang viết:

... Minh do thám bảm đầ những hạt mưa bụi, lấp lánh như những giọt nước mắt bằng chỉ bạc thêu trên tấm dạ đen phủ ở nắp quan tài.

Nếu muốn thêu những giọt nước mắt bằng chỉ bạc ấy lên trên tấm dạ đen thì chắc hẳn phải dùng đến sợi tơ lòng.

Ô-tô chở tri nghĩ

Ông Tam-Lang lại viết :
 « Chiếc Torpêdo sáu máy đem theo chúng tôi vì cái tri nghĩ của một bọn người đi thám hiểm những chỗ ở Ai-Cập hay những kim tự tháp ở Le Caire ».

Đầ thứ nhất : đem theo chúng tôi với tri nghĩ là câu vãn viết sai ; đầ thứ hai : chiếc ô-tô mà đem đượ cái tri nghĩ thì họa cháng có ô-ô hàng mã.

Vãn lạ :

Thực Nghiệp số 21, trong bài « trấn Nam-quan », ông PTC viết :
 « Bắt đầ đi ở Hanoi từ 6 giờ sáng, chuyển xe lửa cuốn hết mấy tỉnh miền Bắc... »

Không biết xe lửa làm thế nào mà cuốn đượ hết mấy tỉnh. Họ chẳng, ông PTC ngồi ở nhà giờ địa-đồ ra coi thì mới cuốn đượ mấy tỉnh, mà lại có thể cuốn cả quả địa-cầu đượ nữa.

Ông PTC lại viết :

... Khách du lịch chỉ có trông cậy vào

cặp dò nó dốt với người có tiền, là vãn trang đầ cho thầ ở đầ một xã hội, ô-tô đã bỏ ở đường...

Câu vãn gì khúc khuấy thế, vì vãn gì lạ lùng thế. Cặp dò gì mà lại dốt với người có tiền là một vật trang đầ cho tnan thầ ở đầ một xã hội ô-tô đã bỏn đường.

Lại nữa
 « Ngoai tiếng suốt chầy (cách là tiếng động duy nhất để đầm suyết cho cá; phên phong cảnh « Cầm » của miên Thượng-du, khách bộ hành lại gặp một bọn đi hợp với nhau chừng năm, sáu người... »

Nhất giao-Cao bắt chước ông mà viết :
 Ngai tiếng coi ô-tô (ai ôi, tôi lại gặp con chuột ở trong cống bừa.

Vãn sáo

Ông Hi-Nam-Đoàn-như-Khue có viết bài nạt noi mà ông Nguyễn-ngọc-Đình tri nuyên (ông tri pan. Kari trước bảg đườg, ông Đầh cũng tri huyện Tiên-Lũ.

MƯỜU

Tung máy muốn dậm cánh bằng, Cũn đườg mình đã giai thắg Hươg-đườg.

Thềm bảg, còn đầ ca n đườg, Thành liê hợp lại tuấn lươg nưi. Thế tại đầ đầ 10; quả không biết là vãn Tàu hay vãn Annam.

Ông lại viết.

Cánh chim bằng nhẹ nhẹ bước thang máy.

Vì ông Nguyễn-a-đồ-Đầh như còi chim bằng tại còi tạm đượ, tuy ông ấy chẳng phải là con chim bằng nh rằg

bảo cánh con chim bằng mà bước lên thang máy thì khi qua. Con chim bằng bước lên thang máy bằng chân cũng đã khó, ông lại bắt nó bước bằng cánh thì nó lên cao thế nào đượ?

Báo Việt-dân số 12, trong bài « Paht học đại quan có cần :

« Ông Hegel cho « hữu » vật là cái khởi đầm luận lý học cái ấg, nh rằg « hữu » trên hết mọi sự đầh hạn, trên hết mọi sự tương đố thì không có thể phân biệt với « vô hữu ». Ấg vậy « hữu (cô) với « vô hữu » (không có) là tương đốg. Như thế thì rõ cái nghĩa nưi bảg là không có ở cả cũng là không không »

Câu đầg tội thế thì cũng rõ nghĩa thầ; rõ nghĩa rằg nạt bảg là không có và cũng là không không.

Báo Việt-Dân số 12, trong bài « Dờ màn đầ triết học » có câu

« Khoa học tri thức có ba tính cách : nó khởi chỗ kép đến chỗ đơn, khởi chỗ vậ vạnh đến chỗ chung, khởi chỗ không chung đầi đến chỗ có luôn luôn »

Đồ, ba tính cách của khoa học tri thức là thế đó, ai muốn hiểu thì hiểu, ai không hiểu thì thôi.

Trong Tân-Thanh số 63, ông Phạm-gia-Lãm có giới thiệu cùng đồ-giá Tân-Thanh những ty báo đầg đượ :

Phong-hóa luận báo
 Chủ nhiệm
 Mme Nguyễn-đức-Nhuận
 Hanoi

Tòa soạn P-H cũ trước bấy lâu có ông chủ nhiệm, ai ngờ nay lại hóa ra bà chủ nhiệm. xin cái chính ngay đi, ông Phạm-gia-Lãm.

NHẬT-GIAO-CAO

Muôn viết quốc vãn cho đầg nên dùng

HÁN VIỆC TỪ ĐIỂN

của ông ĐÀO-DUY-ANH
 Trọn bộ 2 quyển 6p50
 cả tiền cước giá là 7p00

Từ-Ngọc-Liên đố

(78) Bầy lâm phố Hàng Gai,
 Chừa lậu thực rất tài,
 Trăm người không sai một,
 Thầ thuốc đố biết ai?

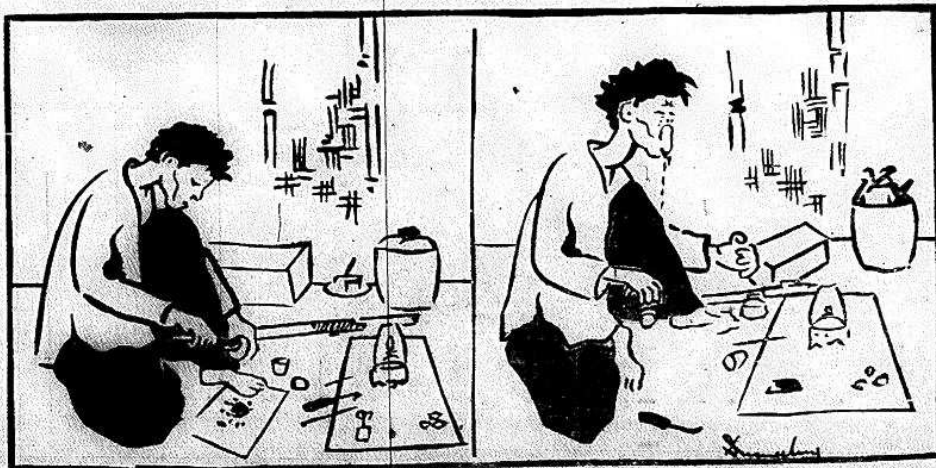
Giả nhời

Có phải Từ - Ngọc - Liên
 Chừa lậu thực như tiên
 Trăm người không sai một
 Bệnh nặng cũng khỏi liền.

Khen

Khen rằg mần tiếp lại đa năng
 Vừa hời buồg mồm đã nói phắg
 Là-nội hàng Gai nhà bầy lâm
 Chuyên môn chừa lậu chả ai bằng,

Hai cảnh

Lúc có thì :

- Khi bị gõ gõ thì đầu

Lúc không thì :

- Khi về chín khúc khi chầu đầi máy

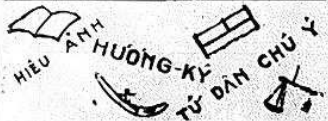
OUVERTURE 1er AVRIL

ĐỒ - HỮU - HIỆU

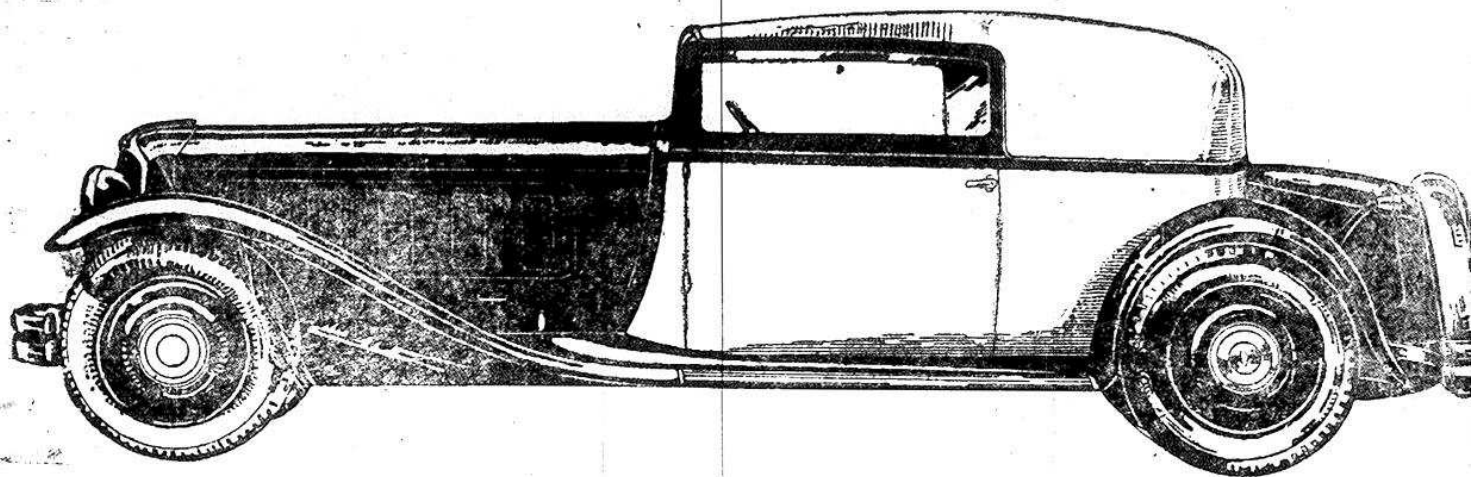
TAILLEUR DISPLOMÉ DE L'ÉCOLE DARROUX DE PARIS

N-41 Rue du Chanvre

Coupe et façon impeccable et soignée, adaptée à toutes anatomies. Aucune augmentation sur les prix courants

CHINH THỰC XE CỦA PHÁP
MÀ CÁC NGÀI HOAN NGHÊNH HƠN CẢ

Xe Nerva Sport

hiệu **RENAULT**

8 máy một hàng

STAI

HANOI-HAIPHONG

ĐẠI-LY ĐỘC-QUYEN